

OBČINSKI GLAS

BREZPLAČEN IZVOD

November 2022

Številka 59

INFORMATOR
OBČINE KUNGOTA

Kmečki praznik nekoč in danes

Pogovor z gospo Maro Radmilovič

Od grozdja do vina

Žiga Šerbinek in Pavle Jarc o vinu

INVESTICIJE | ŽIVLJENJE V KRAJU | BOKS | ERASMUS+

Investicije v teku

Kolesarska pot Kungota–Maribor in rekonstrukcija regionalne ceste Dolnja Počehova–Zg. Kungota

Veseli nas, da so se končno pričela dela za gradnjo nove kolesarske poti in rekonstrukcijo ceste Dolnja Počehova–Zg. Kungota. Gre za rekordno investicijo, ki se je kadar koli izvajala na območju naše občine in skupno znaša več kot 12 milijonov EUR. Zaključek del za gradnjo celotne kolesarske poti je predviden konec leta 2023, zaključek celotne regionalne ceste pa konec leta 2024. **Občanke in občane v času del vljudno prosimo za strpnost in razumevanje!** ■

Medgeneracijsko športni center Sp. Kungota

V Spodnji Kungoti na gradbišču Medgeneracijskega športnega parka vsa dela potekajo s polno paro in v okviru predvidenega terminskega plana. Zaključek del je predviden pred poletjem 2023. ■

Most Gradiška III–Fifolt

Občina Kungota je konec junija 2022 pričela z gradnjo novega nadomestnega mostu na relaciji Fifolt–Pesnica. Zaradi povečane poselitve in gostote prometa je navedeni objekt postal neprimeren in nevaren za udeležence v prometu (voznike, kolesarje in pešce). Obstoječi most je imel premajhen prepust vode in je zato ob večjih padavinah povzročal poplave. Nov most je lociran na lokaciji starega mostu in bo navezan na obstoječo cestno povezavo. Most z razponom 17 metrov bo armiranobetonski in je zasnovan skladno z zahtevami hidravličnega izračuna ter

z ustrezno smerno navezavo ceste. Na njem se bo odvijal dvosmerni promet. Na vsaki strani mostu bo urejen pločnik za pešce. Investicija je sofinancirana s strani Ministrstva za okolje in prostor v višini dobrih 430.000 EUR. Promet čez novi most naj bi predvidoma stekel v drugi polovici novembra 2022. ■

OBČINSKI GLAS: leto 2022, november, javno glasilo
IZDAJA: OBČINA KUNGOTA
ODGOVORNI UREDNIK: Marko Knehtl
UREDNIŠKI ODBOR: Domen Ledinek, Marko Matjašič, Nataša Mislej, Milan Ogrizek
LEKTORIRANJE: Veronika Pucko Muhič
UREDNIŠTVO: Plintovec 1, 2201 Zg. Kungota, tel. 02/655 05 05, faks 02/655 05 06, e-pošta: obcinskiglas@kungota.si, www.kungota.si
OBLIKOVANJE: Denis Ferlič

TISK: Dravski tisk d. o. o.
FOTOGRAFIJE: Marko Knehtl
 Glasilo izhaja v slovenskem jeziku v nakladi 1700 izvodov.

Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Kungota. Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk. Fotografij in prispevkov ne vračamo.

Zaključene investicije in pomembnejše pridobitve v letu 2022

Ureditev grobnih polj na pokopališču Zg. Kungota

V letu 2022 je Občina Kungota pristopila k celoviti in sistematični ureditvi grobnih polj na novem delu pokopališča v Zg. Kungoti. Na pokopališčih se namreč pojavlja problem ureditve in postavitve novih grobov v urejeno celoto.

Glede na želje občanov in občanov se nam je zdelo smiselno, da se novi del pokopališča v Zg. Kungoti prične urejati po vnaprej določenih linijah. S tem zagotavljamo lepšo urejenost pokopališča in več grobnih mest. ■

Trg Svečina center – 2. faza

V sklopu obnove trga se je uredila problematika meteorne in fekalne kanalizacije, zamenjali so se tlaki, uredila se je okolju prijazna LED-razsvetljava, rešila pa se je tudi problematika vlage na stavbi svečinskega vaškega doma. V projekt je bil vključen tudi novi most, ki vodi proti pokopališču. Namestili smo novo urbano opremo ter uredili hortikulturni del trga. Prav tako je bil za naše najmlajše izveden varnejši dostop do podružnične osnovne šole in vrtca v Svečini. ■

Športni park Zg. Kungota – projekt Športni vikendi

V okviru investicije Športni vikendi smo uredili športni park Plintovec pri OŠ Kungota, kar pomeni, da se je prenovilo rokometno/nogometno igrišče, na novo postavilo košarkarsko igrišče s športno tartansko podlago in prenovilo atletsko stezo. Hkrati smo posodobili obstoječo razsvetlavo z energetsko varčnimi svetili (LED), kar je glede

na aktualno situacijo z energetske krizo še toliko pomembnejše. Na ta način smo pridobili uporabnikom in okolju prijazno in predvsem pa varno vadbeno podlago. Projekt Športni vikendi je sofinanciran, tudi s strani Evropske unije in Republike Slovenije, v okviru javnega poziva TOTI LAS, in sicer v višini več kot 200.000 EUR. ■

Postavitev in ureditev igral na igrišču Plač

Na pobudo občanov se je Občina Kungota odločila tudi za postavitev igral za najmlajše ob že obstoječem igrišču na Plaču. Da smo poskrbeli tudi za varnost, smo igrala ogradili. Ob igrišču ter igralih smo postavili klopi z mizo. ■

Asfaltiranje občinskih cest v letu 2022

V letu 2022 je Občina Kungota sanirala nekatere najbolj problematične odseke cest v skupni dolžini več kot 3 km, pri čemer so se dela izvajala na območju vseh 4 vaških skupnosti. Ceste, ki se trajno rešujejo in sanirajo, so bile pri obilnem deževju in v času elementarnih nesreč najbolj poškodovane in so terjale največ stroškov, povezanih s popravili in vzpostavitvijo v prvotno stanje. ■

Obnova dvorane Jurij

V letu 2022 smo pristopili k obnovi dvorane v Juriju. Dvorana je bila že potrebna obnove, prav tako tudi oder in zavese. Dvorano smo na novo prepletkali, uredili nove zavese na odru, ki se zastirajo na elektro pogon. Prav tako smo poskrbeli za nove zavese na vseh oknih. ■

Odprtje podružnične enote Mariborske knjižnice v Zg. Kungoti

Marca je Občina Kungota končno pridobila podružnično enoto Mariborske knjižnice v prostorih Hiše vseh generacij v Zg. Kungoti, s čimer se je izpolnila dolgoletna želja številnih občank in občanov. Zavedamo se, da je vlaganje v kulturo in izobraževanje izjemnega pomena, zato smo zelo ponosni tudi na to pridobitev, ki bogati življenje v naši občini in vzpodbuja bralno kulturo tako pri starejših kot tudi najmlajših. ■

Posodobitev javne razsvetljave

Tudi v letošnjem letu smo nadaljevali z zamenjavo starih, energijsko potratnih luči javne razsvetljave z novo, okolju prijazno LED-razsvetljavo na območju Plintovca. Hkrati smo v naselju Plintovec uredili tudi drogove javne razsvetljave. Glede na energijsko krizo je bil ta ukrep pravočasno realiziran in za v prihodnje pomeni prihranke pri stroških električne energije. ■

Medobčinski projekti v teku

Rekonstrukcija cevovoda Košaki-Počehova

Na odseku Košaki-Počehova so izvajalci že pričeli z deli v okviru rekonstrukcije tranzitnega cevovoda Košaki-Počehova. Gre za izjemno pomemben medobčinski projekt desetih občin, v katerega je vključena tudi Občina Kungota, saj obstoječi vodovodni cevovod, izveden pred več desetletji, več ne zagotavlja potrebne količine pitne vode na območju Slovenskih

goric. Skupna vrednost projekta po tekočih cenah je 2,35 milijona EUR, pri čemer je sofinanciranje s strani Evropske unije 1,37 milijona EUR, Republike Slovenije 242.000 EUR, preostalo je po deležih sofinancirano s strani desetih občin. S tem projektom bo omogočena nemotena in varna oskrba s pitno vodo tudi na območju naše občine. ■

Gradnja nove zdravstvene postaje Magdalena v Mariboru

Letos septembra je bila s strani zdravstvenega doma Dr. Adolfa Drolca, Mestne občine Maribor, Lekarne Maribor z izvajalcem Pomgrad d. d. podpisana pogodba za gradbeno, obrtniška in inštalacijska (GOI) dela za novo Zdravstveno postajo Magdalena. Investicija bo zadostila potrebam lokalne skupnosti, in sicer Mestne občine Maribor in občin soustanoviteljic zdravstvenega doma med katerimi je tudi Občina Kungota. Objekt

bo v lasti občin soustanoviteljic ZD Maribor, MOM in Lekarn Maribor. Vrednost celotnega projekta znaša 10 milijonov EUR, pri čemer je načrtovan strošek Občine Kungota v skladu s soustanoviteljskim deležem naše občine v ZD Dr. Adolfa Drolca dobrih 42.000 EUR. V sodobnem objektu Zdravstvene postaje Magdalena v Mariboru bodo umeščene specialistične ambulate, ki bodo na voljo tudi za naše občane. ■

Zlati grbi in županjina priznanja

V prejšnji številki Občinskega glasila smo poročali o občinskem prazniku, ki je potekal v začetku junija. Omenili smo podelitev dveh zlatih grbov in županjinah priznanj. Ker gre za resnično pomemben dogodek, smo se odločili, da bomo v tej številki vse nagrajence dodatno predstavili. Njihov doprinos občini je izjemen, zato ne želimo, da bi takšne stvari šle v pozabo.

Gospod **Alojz Gaube** je eden od pionirjev sodobnega pogleda na vinogradništvo in vinarstvo, ki se je začel v naših vinorodnih krajih širiti v šestdesetih letih minulega stoletja. S prodornostjo, z zavezanostjo kvaliteti in predvsem z neizmerno ljubeznijo do vinske trte in narave nasploh je uspel na družinski kmetiji ustvariti okolje, ki je še danes, ko kmetujejo njegovi potomci, sinonim za vrhunsko kvaliteto. Njegovo delo je bilo prepoznano v najširšem evropskem okviru, saj je član evropskega reda viteзов vina. Gospod Alojz Gaube je še danes navdih novim generacijam vrhunskih vinogradnikov naše občine.

Poklicna pot **Gregorja Vračka** iz Hiše Denk se bere kot scenarij za filmsko uspešnico. Mlad, ambiciozen kuhar se poda v širni svet, si nabira izkušnje pri največjih mojstrih, se vrne domov in prevzame sicer dobro obiskano, a

klasično vaško gostilno. Kljub dvomom, težavam in iskanju tako pravih okusov kot pogosto tudi primernih kadrov je Gregorju v slabih dveh desetletjih uspelo iz nekdanje kungoške gostilne ustvariti katedralo sodobne slovenske kulinarike, ki jo danes obiskujejo gostje s celega sveta. Njegovo kvaliteto, inovativnost in kreativnost so pred dvema letoma prepoznali tudi v bibliji vrhunske kulinarike, t. i. Michelinovem vodiču, s podelitvijo prestižne Michelinove zvezdice.

Jurij Rifi je dobri duh Društva upokojencev Zg. Kungota. Kot dolgoletni

podpredsednik je prevzel predsedniško funkcijo leta 2019 ter se ji posvetil z neustavljivo energijo in elanom. Kar 437 članov šteje društvo in mnogi člani potrebujejo posebno pozornost ali skrb, čemur se gospod Jurij Rifl nesebično posveča. Njegova mirna, a preudarna narava pripomore, da je društvo ne le vzorno organizirano, temveč s svojim delovanjem blaži tegobe tako upokojenstva kot nenehno starajoče se družbe.

V kungoški občini delujeta dve gasilski društvi; mlajše, **PGD Spodnja Kungota**, letos praznuje trideseto obletnico obstoja in delovanja. Želja in prvi kora-

ki po samostojnem gasilskem društvu v razvejani in terensko zahtevni občini so se rodili že v sedemdesetih letih. Glavni pobudnik ustanovitve, ureditve prvih prostorov je bil Drago Korade. Skupaj z Jankom Vujico sta potrpežljivo vztrajala še nekaj let, da se je 22. 5. 1992 ustanovilo samostojno društvo, ki je nastalo z razdružitvijo dela pesniškega društva. Danes se to sodobno, odlično voden in požrtvovalno društvo sicer srečuje z izzivom nabave novega gasilskega vozila, a kljub temu s svojim delovanjem vsakodnevno prispeva k temu, da so gasilci v vseh anketah prepoznani kot organizacija z najvišjo stopnjo zaupanja v Sloveniji.

Branimir Zdravec je član prave dinastije gasilcev. Njegova ded in oče sta bila požrtvovalna gasilca, to tradicijo pa nadaljujeta tudi Branimirjeva hči in sin. Ko se je z družino leta 1987 preselil v Sp. Kungoto, se je takoj lotil organizacije gasilske službe. Je ustanovni član in prvi predsednik PGD Sp.

Kungota, njegov dolgoletni tajnik in podpredsednik. Še posebej pa je pomembna njegova vloga pri organizaciji in vodenju civilne zaštite v naši občini, saj jo je neprekinjeno vodil skoraj polna tri desetletja.

Milan Tovornik je humanitarci v najširšem pomenu besede. Ob njegovem imenu najprej pomislimo na krvodajalstvo, saj je kri daroval kar 154-krat, kar je zavidljiva številka tudi na državni ravni. A ni se ustavil zgolj pri tej humanitarni gesti. Že kot mlad človek se je vključil v organe Rdečega križa in civilne zaštite. Ko se je preselil v Jurij ob Pesnici, se je nemudoma vključil v delo obeh organizacij. V času socialnih stisk in naravnih nesreč sta ti organizaciji med prvimi, ki pomagajo, in Milan je bil vedno v ospredju. Tudi na pragu zrelih let je še zmeraj aktiven in lahko ga srečamo tako med razdeljevanjem socialne pomoči kot pri akcijah civilne zaštite, ali pa zgolj pri promociji humanitarnih načel med prebivalci naše občine. ■

Otvoritev športnega parka Plintovec

V petek, 14. 10. 2022, je v Zg. Kungoti potekala otvoritev obnovljenega športnega parka Plintovec. Tako je, Kungota se lahko pohvali z novim, modernim igriščem. Osrednja prireditev je potekala na vaškem trgu. Otvoritev je z glasbenim nastopom popestril slovenski raper 6pack Čukur, ki je poskrbel, da so v ritmih njegove glasbe zamigali tako mlajši kot starejši obiskovalci. Na prireditvi so se predstavila tudi športna društva naše občine. Program se je zaključil tako,

da sta županja Tamara Šnofl in ravnateljica OŠ Kungota Zdenka Keuc prerezali otvoritveni trak. Otvoritev je obiskalo nekaj posebnih gostov, kot so Filip Flisar, Bor Grainer in John Denhof. Sledilo je sklepno dejanje, in sicer je na nogometnem igrišču potekala tekma najmlajših članov NK Kungota, na košarkarskem pa so se pomerili domačini proti ekipi iz Šentilja. Ne smemo pa pozabiti tudi ostalih sodelujočih, ki so poskrbeli za hrano in pijačo. Vabljeni na novo igrišče! ■

DU Zgornja Kungota

OM

Člani DU Zg. Kungota smo bili v času od zadnjega javljanja v Občinskem glasu precej aktivni. Julija smo pripravili piknik pod nadstreškom pri Hiši vseh generacij.

Piknika se je udeležilo 120 članov, ki so uživali ob dobrotah z žara, ki sta jih pripravila Ciril in Cvijan. Ob glasbi dua Safari smo se zabavali in plesali do poznega popoldneva.

Tretjega septembra je bilo v avstrijskem Pliberku srečanje društev upokojencev iz vse Slovenije. Na povabilo zamejskih rojakov se je srečanja udeležilo 60 naših članov. Posebna pohvala gre predsedniku Slovenskega društva upokojencev v Pliberku,

ki nas je povabil in za nas rezerviral prostor. Istočasno je potekal tudi kmetijski sejem, ki smo si ga z veseljem ogledali.

Starejši občani (nad 65 let) smo se že navadili, da nas županja enkrat letno povabi na sprejem. Sprejem je tokrat potekal 16. 9. 2022 in se ga je udeležilo okrog 100 občanov. Županja je presenetila z obdaritvijo vseh, ki so praznovali okroglo obletnico, in sicer 70, 80 ali 90 let. Lepo je, ko vidiš

Izvedba tekmovanja v kegljanju s kroglo na vrvi ob mesecu starejših

Andrej Herceg l.r., Vodja kegljaške sekcije DU Zg. Kungota

Kegljaška sekcija DU Zg. Kungota je 4. 10. 2022 izvedla tekmovanje v kegljanju s kroglo na vrvi ob mesecu starejših. Tekmovanja se je udeležilo 21 ekip, in sicer 8 moških in 13 ženskih ekip. Otvoritve so se udeležili tudi županja Občine Kungota Tamara Šnofl, predsednik Zgornjepodravske pokrajinske zveze društev upokojencev Maribor Franc Slavinec in predsednik DU Zg. Kungota Jurij Rifl. Tekmovanje je

potekalo na kegljišču pod nadstreškom pri Hiši vseh generacij v Zg. Kungoti. V ženski konkurenci je zmagala ekipa DU Duplek, druga je bila ekipa DU Prager-sko in tretja ekipa Kluba upokojencev Bezena. Kegljačice DU Zg. Kungota so se uvrstile na 4. mesto. V moški konkurenci je zmagala ekipa DU Zg. Kungota, druga je bila ekipa DU Duplek in tretja ekipa DU Hoče. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili županji, gospe Ta-

da se tudi nekdo drug poleg svojcev spomni nate. Za prijetno vzdušje so poskrbeli Viničarji.

Že tradicionalno oktobra, ko dozori kostanj in v kletih začne vreti mošt, naše društvo priredi kostanjev piknik. Letos smo se zaradi hladnega vremena zbrali v občinski dvorani. Že dan prej smo veselo rezali kostanj, tako da je zaradi količine (okrog 100 kg!) nastal tudi kakšen žulj. Kostanj so na Gaju nabrali naši neumorni člani Jure, Franja in Fanika. Piknika se je udeležilo 98 članov. Za prehrano je tokrat poskrbela družba Greana d. o. o., Ciril in Cvijan pa za to, da je bil kostanj lepo pečen in je še posebej prijal s sladkim moštom. Za glasbo je poskrbel duo Safari.

V Gočovi se je 13. 10. 2022 osem naših prostovoljcev udeležilo srečanja prostovoljcev programa Starejši za starejše. Vseh udeležencev iz Zgornjepodravske regije je bilo 140. Srečanje je bilo v okviru radijske delavnice, ki jo vodi g. Tone Petelinšek in bo 14. 11. 2022 ob 19. uri predvajana na Radiu Maribor. Vabljeni k poslušanju.

Ta članek nastaja v prostorih izolskega hotela Delfin, kjer 30 kungoških upokojencev pravkar letuje. Vreme je kot naročeno in danes, 19. oktobra, smo se nekateri celo kopali v morju. Moram priznati, da je bilo super. Z nami letujejo tudi člani skupine Rožmarin, ki nam s pesmijo polepšajo večere. ■

mari Šnofl za spodbudne besede ob otvoritvi ter ostalim uslužbencem občine Kungota, ki so nam pomagali s prevozom miz in klopi, katere nam je prijazno posodilo DU Spodnja Kungota, za kar se jim prav tako zahvaljujemo. ■

Učni zeliščni vrt v povsem novi podobi

MK

Če ste kdaj obiskali Hišo vseh generacij v Zg. Kungoti, ste najbrž nižje ob stavbi opazili gredice zeliščnega vrta. Ta prvotni zeliščni vrt je nastal kmalu po odprtju Hiše vseh generacij leta 2015.

Nekaj časa so zanj lepo skrbeli, nato pa se je nanj pozabilo in je rasel po svoje. Zdaj je na isti lokaciji zeliščni vrt zaživel v novi podobi in z novo poučno vsebino. Skrb zanj je prevzelo društvo Samooskrbni.net, ki ima sedež v Šmartnem v Rožni dolini, vendar je vodja projekta postavitve novega učnega zeliščnega vrta domačinka Alenka Šoštarič iz Zg. Kungote, ki je hkrati tudi mentorica lokalnega mariborskega tima istega društva in vodja vseh mentorjev društva. Predstavila je čisto slučajen začetek projekta. Zgodaj spomladi, sprehajajoč se mimo Hiše vseh generacij, je opazila na dvorišču smerno tablo z napisom zeliščni vrt. Njena »zelena kri« jo je silila, da si vrt ogleda. Tako je odkrila lokacijo opuščenega zeliščnega vrta in kaj hitro se ji je porodila ideja o ponovni oživitvi. S predsednico društva Sanjo Lončar je nasnula idejni projekt ter ga predstavila naši županji in odgovornim osebam v občinski upravi. Društvo Samooskrbni.net je tako aprila letos sklenilo sporazum z Občino Kungota, da bodo člani poskrbeli za prenovo zeliščnega vrta, tj. kot učni vrt za lokalno skupnost, z učnimi tablamami za spoznavanje zdravilnih rastlin in zelišč.

Sporazum je sklenjen za obdobje petih let, in sicer do konca marca 2027. Kot je poudarila Alenka Šoštarič, so vse rastline na gredah vzgojili sami ali so jih izmenjali znotraj društva, saj se vendar imenujejo Samooskrbni.net.

Vrt je tako 24. septembra dočkal ura-

dno otvoritev in sedaj nosi ime Učni zeliščni vrt. Obsega štiri velike grede, vsaka ima po 7,5 kvadratnih metrov. Zasaditev rastlin na vsaki gredi je posebna, s specifičnim namenom. Ko obiščete zeliščni vrt, najprej opazite gredo za težave in uravnavanje hormonskega sistema. Sledi greda z rastlinami, ki so v pomoč pri ohranjanju vitalnosti možganov in nevrološkega sistema. Tretja (zelo aktualna greda v današnjih časih) je greda z rastlinami za razstrupljanje. Najnižje je zeliščna greda za dihalo.

“ Vrt je tako 24. septembra dočkal uradno otvoritev in sedaj nosi ime Učni zeliščni vrt. ”

Vrt je za namene izobraževanja opremljen z ličnimi tablamami (kjer so vse rastline z vrta slikovno predstavljene). Krasita ga dve klopici, ki sta postavljeni tako, da se lahko lepo opazuje rastline. Vse je samo izdelalo in financiralo društvo.

Da je učni zeliščni vrt zaživel, pričajo tudi obiskovalci. Vrt so že obiskali učenci OŠ Kungota, ki so pomagali pri izdelavi označevalnih tablic za zelišča. Skupaj z osnovnošolci iz Avstrije, v sklopu projekta Erasmus+ Promote you neighbour, pa so podrobneje spoznavali uporabo zdravilnih rastlin in zelišč. Vabljeni ste, da si vrt ogledate tudi sami. Če vas zanima več o društvu

Samooskrbni.net, pogledajte njihovo spletno stran, kjer boste izvedeli več o njihovih vsebinah in znanju, ki ga širi več kot 500 članov. Ta projekt je dober primer sodelovanja med občino, lokalno skupnostjo ter društvom Samooskrbni.net. ■

Spremljate nas lahko tudi tukaj:
facebook /kungota.si

14. festival Klopotec – krajevni praznik Sp. Kungote

Drago Korade

Letošnji festival Klopotec se je odvijal že štirinajstič, in sicer od 29. do 31. julija 2022. Osrednje dogajanje je potekalo prvi dan s postavitvijo klopotca in s kulturnim programom, z razstavo v župnijskih prostorih ter z družabnim delom.

Drugi dan je potekal v tekmovalnem duhu na kegljišču Vinogradništva Škofič, tretji dan pa je bil namenjen pohodu po Gradiški do kapelice sv. Antona Padovanskega in ogledom navedenih razstav.

Otvoritev so izvedli godbeniki KUNGOŠKE PLEH MUZIKE. Marko Matjašič, ki je povezoval prireditve, je pozdravil udeležence in goste: županjo Občine Kungota Tamaro Šnofl, novoizvoljeno predsednico KUD Lipa Sp. Kungota Brigito Kraševac, domačega župnika Cirila Kocbeka, predsednika DU Sp. Kungota Stanislava Bukovnika, predsednika PGD Sp. Kungota Mirana Korena in častne članice društva. V nadaljevanju je Drago Korade vodil in komentiral postavitve klopotcev, saj so ob krajevnem tipu klopotca (tj. slovenjegoriški), ki ga je izdelal spretni Janko Vujica iz Gradiške, postavili še Škofičev (haloški tip klopotca) in manjši umetniško izdelani klopotec izpod spretnih prstov Janka Krambergerja iz Sp. Dobrenja. Le-tega je KUD-u podaril Stanislav Bukovnik in je postavljen pri potomki naj-

ca prepleteno s šaljivimi vložki. Hkrati pa je s pridihom razočaranja spregovoril še o letos pomembnih (ob)letnicah, povezanih s klopotcem. Razočaran je, ker ni bilo odziva na njegovo pobudo, naslovljeno nekaterim osebam, da se naj v času postavljanja klopotcev spregovori o L. Volkmerju, ki je pred

klopotec, ki je izšel pred 95 leti (1927), o pobudi, da je od leta 2006 ob Stari trti na mariborskem Lentu postavljen tudi slovenski tip klopotca, o pobudi, da ima Volkmer v Mariboru spominsko obeležje ob 200-letnici prve v Mariboru tiskane slovenske knjige ipd. Po postavitvi klopotcev je Korade prebral (recital) pesem upokojenega profesorja Jožeta Pučka iz Maribora, ki vsako leto napiše pesem o klopotcu in jo prvič predstavi prav v Sp. Kungoti.

Letos ga zaradi zdravstvenih razlogov ni bilo na prireditvi. Tudi Branislav Mežnar iz vaške skupnosti Zg. Kungota se je predstavil z dvema pesmima.

“ Korade je z gasilsko ekipo pod vodstvom Janka Vujice nasmejal udeležence, saj je bilo postavljanje klopotca prepleteno s šaljivimi vložki. ”

starejše trte na svetu, ki je že obložena z okoli 25 bogatimi grozdi. Trta je bila podarjena KUD-u leta 2011 od Mestne Občine Maribor in raste v Gradiški, na prostoru med cerkvijo in gasilskim domom. Korade je z gasilsko ekipo pod vodstvom Janka Vujice nasmejal udeležence, saj je bilo postavljanje klopot-

225 leti napisal prvo slovensko socialno pesem (1797), v kateri je prvič v slovenščini zapisana beseda klopotec in je avtor prve v Mariboru tiskane slovenske knjige (1807), o F. Cvetku, ki je navedeno pesem prepisal in bil pred 200 leti župnik v Pernici (1821–1823), o časopisu pod naslovom Mariborski

Sledil je blagoslov narave in klopotcev, ki ga je opravil župnik Ciril Kocbek. Godbeniki Kungoške Pleh Muzike so s pesmijo pozdravili klopotce. Glasbeni program pa so obogatili tudi pevci Okteta Pesnica.

Zbrane pod klopotcem sta pozdravili županja Občine Kungota Tamaro Šnofl in predsednica KUD-a Lipa Sp. Kungota Brigita Kraševac. Otroci iz spodnjekungoškega vrtca, učenci podružnične šole Sp. Kungota in člani posameznih društev so pripravili

v župnijskih prostorih razstavo pod imenom Ne zobati, tuko bom! Učiteljica in dolgoletna aktivna članica KUD-a Erika Pahor je predstavila tri vsebinske sklope razstave: Nada Bukovnik, ki vodi rokodelsko sekcijo pri DU Sp. Kungota, je razstavila občudovanja vredno delo članic sekcije; Erika Pahor, vezni člen med KUD-om in vrtcem s šolo je poskrbela za izvirne risbe klopote, Drago Korade pa je na razstavo postavil prave klopote, njihove sorodnike (mutec – mišjek in klopotec – glasbilo) ter prve pisne vire o klopotcu in drugo literaturo. Erika Pahor že vrsto let skrbi za medgeneracijsko povezovanje, kar se čuti na vseh prireditvah v kraju. V zahvalo je prejela listino o častnem članstvu v KUD-u Lipa Sp. Kungota. Po glasbenem zaključku programa je sledil ogled navedenih razstav ter družabno srečanje pri Vinogradništvu Škofič.

Drugi dan festivala se je odvijal na kegljišču pri Vinogradništvu Škofič, ki ga je organiziralo DU Sp. Kungota s športno sekcijo pod vodstvom Branka Purkharda. Od osmih tekmovalnih

ekip s kroglo na vrvi sta zasedli prvo in drugo mesto moška in ženska ekipa DU Sp. Kungota.

Ker je bila z veliko truda in pomoči Občine Kungota, župnije Sp. Kungota in krajanov blagoslovljena kapelica sv. Antona Padovanskega v Gradiški (10. 6. 2018), se je tretji dan festivala (31. 7. 2022) posvetil tej kapelici. Udeleženci pohoda, bilo jih je okoli dvajset, so se zbrali po dopoldanski maši pri stari preši in se napotili po grebenu Gradiške na enourni pohod do navedene kapelice.

Pred več kot 100 leti je bila kapelica zgrajena na posestvu Schnabl – to je bila kapela z velikim kipom sv. Antona Padovanskega in z zvonikom brez zvona. Slovesen blagoslov kapele je bil leta 1910. Tu se je v preteklosti opravljal blagoslov velikonočnih jedi. Kapelica je bila večkrat obnavljana, v zadnjih nekaj desetletjih pa žal ni bila vzdrževana vse do leta 2016, ko je s pomočjo Občine Kungota in ob podpori takratnega župana Igorja Stropnika ter župnika Cirila Kocbeka s krajanji, dobila ponovno svojo prvotno podobo in bila blagoslovljena

na nedeljo, 10. junija 2018.

Mimo kapelice vodita dve poti: Jakobova pot in pot po Svečinskih gorah, ki jo je v pisni obliki zaznamovala Anica Horvat. Udeleženci pohoda so pri kapelici posvetili misel svetniku Antonu Padovanskemu, saj je v tej kapelici prav njegov kip.

Sveti Anton se je rodil 15. avgusta 1195 na Portugalskem. Pri petnajstih letih mu je ob porodu umrla mati, kmalu zatem pa je vstopil v avguštinski samostan v Lizboni. Želel je oznanjati krščansko vero med muslimani, čeprav je s tem tvegaval svoje življenje. Zaradi brodoloma in bolezni ni došel v Afriko, pač pa je po rešitvi in okrevanju na Siciliji zaradi govorniškega talenta po naročilu sv. Frančiška Asiškega začel poučevati brate teologijo in je prepoštoval velik del Italije in južne Francije. Nazadnje se je ustalil v Padovi in umrl leta 1231. Anton Padovanski je najhitreje proglašeni za svetnika v zgodovini katoliške cerkve, saj ga je papež Gregor IX. za svetnika razglasil samo enajst mesecev po njegovi smrti. ■

Delavnica izdelovanja adventnih venčkov

Turistično društvo Zg. Kungota vabi na delavnico izdelovanja adventnih venčkov iz naravnih materialov, ki bo **v sredo, 23. 11. 2022, ob 17.00** v prostorih Hiše vseh generacij. Delavnico bo vodila gospa Alenka Leber Vračko. Vljudno vabljeni!

Razstava adventnih venčkov

Jožica Ferk

Razstava bo v času od 25. novembra do 4. decembra 2022 v Hiši vseh generacij v Zg. Kungoti. Ogled bo možen v soboto in nedeljo med 10. in 20. uro, ostale dni pa od 15. do 20. ure. Otvoritev razstave bo 25. novembra 2022 ob 16. uri v Hiši vseh generacij. Kratki kulturni program bo izvedel mladinski pevski zbor OŠ Kungota. Adventne venčke, narejene iz lesa, suhega cvetja ali drugih dekorativnih materialov, naj razstavljalci prinesejo v času od 21. do 24. novembra 2022 med 15. in 20. uro v Hišo vseh generacij. **Več informacij na tel. 040 258 950.**

LEPO VABLJENI K SODELOVANJU IN OGLEDU RAZSTAVE.

Kmečki praznik nekoč in danes

Marko Knehtl

Za nami je že 40. svečinski kmečki praznik. Znameniti vikend je zaradi slabega vremena potekal nekoliko drugače.

Sobotni dan (24. 9.) se je odvil po planu, medtem ko je bilo nedeljsko dogajanje prestavljeno za en teden. Kljub temu sta bila oba dneva polna pestrega kulturnega in družabno-zabavnega dogajanja, prav tako pa je praznik ponovno privabil veliko zadovoljnih obiskovalcev. Štirideseti praznik si bomo zapomnili še po nastopu skupine Čuki in ansambla Brloga, bogatih razstav

na gradu, novega osrednjega odra, plesov priznanih slovenskih folklornih skupin, obiska nekaterih slovenskih vinskih kraljic, povorke kmetijskih strojev, otroških kmečkih iger, zanimivega otvoritvenega dogajanja in še bi lahko naštevali. Organizacija je potekala pod vodstvom Blaža Točaja, vsem organizatorjem in sodelujočim pa čestitamo za uspešno izvedbo. Sedaj je tudi prava priložnost, da o prazniku spregovorimo z nekom, ki je zraven od samega začetka. To je vedno aktivna gospa Mara Radmilovič iz Svečine, ki je tokrat pripravila v gradu tudi novo stalno razstavo z naslovom Svečina skozi čas.

Gospa Mara, pozdravljeni. Letos smo obeležili že 40. kmečki praznik. Kako se spominjate prvega oz. kako se je vse skupaj začelo?

Začelo se je zelo zanimivo. Gospa Sla-

vica Krstič je imela folkorno skupino, s katero so veliko potovali. Enkrat so gostovali nekje v Furlaniji in Slavica nam je nato pripovedovala, kako so tam imeli krasen otroški sejem, kjer so otroci prodajali svoje izdelke, vmes se je plesalo in tako naprej. Začeli smo razmišljati, da bi tudi mi naredili nekaj podobnega. In dejansko smo naredili s šolarji jesenski otroški sejem. Učiteljice smo v šoli naredile raziskavo starih igrac, nato smo angažirali starše in skupaj z otroki smo začeli izdelovati te stare igrače. Hišnik Herič nam je pomagal narediti stojnice in tako smo neko nedeljo po maši naredili sejem. Na trgu so otroci vmes recitali, plesali, peli in moram reči, da je bilo zelo dopadljivo, ljudje so bili navdušeni. Moj mož je bil takrat predsednik KUD-a in je rekel: »Kaj pa če bi enako naredili z odraslimi in bi KUD to prevzel?« In tako je potem dve leti KUD organiziral ta sejem. Spomnim se, da je bila takrat težava, da bi odrasle pripravili do stojnic. Na začetku smo imeli samo dve stojnici. Ko pa se je vse začelo širiti, smo ugotovili, da je KUD premalo in so nato v krajevni skupnosti rekli, da bodo oni prevzeli ta praznik. Na tak način se je

začelo dogajanje ob nedeljah. Moram reči, da so ideje iz leta v leto kar vrele in praznik je vsako leto bolj rasel. Pri teh prvih praznikih mi je bilo najbolj všeč, da se je angažiralo ogromno ljudi. Aktivnih je bilo zagotovo 100, kar je za majhen kraj res veliko. In vsi ti ljudje so se identificirali s praznikom. Zelo lep je bil naslednji dan, ko smo prišli skupaj in počistili vas, analizirali, klepetali o tem, kako je bilo, se smejali ter pojedli in popili, kar je ostalo. Vse smo naredili sami, brez zunanje pomoči, kar je danes skorajda nemogoče.

Kdaj pa je praznik postal dvodnevna prireditev?

No, potem pa se je zgodilo, da nam je dneva počasi zmanjkalo. Toliko je bilo idej, da je bil en dan prekratek. Rekli smo, da ne more biti samo veselica, da moramo nekam stlačiti še kulturo. In tako smo dobili soboto, ki je bila namenjena kulturnemu delu,

medtem ko je nedelja ostala za veselično dogajanje. To je bil začetek, ki je nato rasel po svoje. Kasneje je zraven prišel še grajski večer z intervjuji, ki je bil tudi atraktiven.

Ali je kmečki praznik prinesel tudi vinske kraljice?

“ Prve volitve vinskih kraljic so bile takšne, da so na igrišču postavili par kolov in jih ovili s trto. Nato so kandidatke morale vezati te trte in tista, ki je prišla prva do konca, je postala kraljica. ”

Da, jih je prinesel, ampak ne na začetku. Tukaj je sodelovala Jamškova Magda, ki je bila v Franciji na vinskih prireditvah, kjer je videla, da tam volijo vinske kraljice. Kolikor vem, bi naj v Ljutomerju volili prvo vinsko kraljico, drugi pa bi naj bili mi, ampak mi za njih takrat nismo vedeli. Gospa Magda je iz Francije prinesla tudi idejo grozda, ki je postal eden izmed simbolov našega praznika. Prve volitve vinskih kraljic so bile takšne, da so na igrišču postavili par kolov in jih ovili s trto. Nato so kandidatke morale vezati te trte in tista, ki je prišla prva do konca, je postala kraljica. V grajski šoli smo imeli vrtnarja Jana, ki je iz vinskega listja naredil krono, drugega takrat nismo imeli. Nato pa se je to počasi dodelovalo. Tudi gostje, ki so prihajali, so dajali različne ideje.

Kdaj pa je praznik dobil ime, kot ga poznamo danes?

Že takoj na začetku. Takrat se je pojavila ideja o kmečkih praznikih. Ko smo mi našega poimenovali tako, jih je bilo zelo malo. Potem pa jih je bilo po Sloveniji cel kup – kmečki praznik tu, kmečki praznik tam. Zdi se mi, da se je to s časom izjalovilo. Kolikor vem, je v tem koncu samo še naš.

Ste si kdaj mislili, da bo to nekoč tako velika in prepoznavna prireditev?

Ne, sploh ne. Moram pa reči, da se mi zdi, da je kmečki praznik prispeval k razvoju kvalitete naših vin. Nekoč smo imeli tudi ocenjevanje vin, kar mi je bilo zelo všeč. V spremni knjižici so bili rezultati ocenjevanja. Seveda vsi niso bili navdušeni. Navdušeni so bili le tisti, ki so dobili lepe ocene, saj je bilo to vsem na ogled. Kasneje smo ocenjevanje opustili, kar mi je žal. No, kmetje so sami ocenjevali drug drugega in seveda jim ni bilo prav, če je imel kdo slabo vino na prazniku.

Zato se je vsak želel potruditi, da bi bilo vino čim boljše in je prišel s svojim najboljšim in moram reči, da je bilo to pomembno in ta trud je definitivno prispeval k razvoju kvalitete. Prav tako mislim, da je v teh štiridesetih letih praznik prispeval k promociji tako vina kot kraja. V kraj je pripeljal ogromno ljudi. Mariborčani, recimo, niso poznali Svečine, preko tega praznika pa je Svečino obiskalo veliko obiskovalcev od blizu in daleč. Vedno je bilo tudi poskrbljeno za vse generacije. Imeli smo gledališke skupine, program za otroke, lutkovne igre, atrakcija so bili padalci, imelo smo pivnico in tako naprej. Dosti idej je bilo, ki so se s časoma izgubile. Sedaj je težje, ker je vse povezano s predpisi in zakonodajo. Prej je bilo dosti bolj sproščeno in je omogočalo večjo kreativnost. Tudi finančno je vedno večji zalogaj, predvsem zaradi ogromno papirologije.

Glede na to, da ste bili na vseh štiridesetih praznikih, vam je kateri ostal še posebej v spominu?

Enkrat so igrali Slaki, ne spomnim se leta. Kot naročeno, smo vedno do takrat imeli lepo vreme, tisti dan pa je deževalo. Takrat je stari Slak vzel harmoniko in začel igrati. Vse je plesalo, vse je migalo, bil je neverjeten prizor. Ljudem je bilo vseeno za slabo vreme in dež. Bilo je polno dobre volje in prave energije. Je pa vsako leto prineslo kaj zanimivega.

Ali kaj pogrešate pri prazniku?

Na začetku smo imeli kmečke igre za otroke. Bile so silno zanimive. Še Božnikov Maks jih je komentiral, bil je mojster tega. To je potem izzvenelo, ker zahteva določeno pripravo. Všeč mi je, da je bilo letos ponovno pripeljana nazaj. Osnova je, da morajo vse generacije najti nekaj zase. Včasih smo imeli tudi več glasbe – ena je bila zadaj na igrišču za mlade, tista moderna, ena pa narodno-zabavna na trgu za ostale. Vse generacije morajo biti aktivne.

Sedaj pa še nekaj besed o vaši razstavi v gradu z naslovom Svečina skozi čas. Za začetek me zanima, zakaj ta razstava?

Tukaj sta dva razloga. Prvi je, da moramo kraj ljudem predstaviti, če se hočemo iti turizem. Vsak, ki pride in je brez vodiča, bo iskal podatke o kraju. To opažam tudi pri sebi. Zdi se mi pomembno, da so osnovni podatki o kraju nekje zbrani. Drugi razlog pa je, da bi vsak domačin moral dobro poznati svoj kraj. Verjamem namreč, da ga v večini ne poznamo dovolj dobro. Ali se ne zanimaš za to ali pa nimaš podatkov. Zaenkrat smo se v razstavi posvetili cerkvi, gradu, kmetijskemu šolstvu, osnovni šoli, razvoju imena in pa Perlachu, ki je velik mož in ga domačini premalo poznamo. Žal je tudi v slovenskem merilu premalo prisoten in preveč prezrt.

Vam je bil kateri izmed teh naštetih sklopov še posebej zanimiv?

Moram reči, da so mi bili vsi sklopi zanimivi. Zanimiv mi je bil fenomen samostanov v srednjem veku, ki so obvladovali te naše kraje. Tukaj sta predvsem dva samostana, Admont in Seckau, ki sta nadzorovala življenje v kraju 600 let, nato pa še 200 let samostan St. Lambrecht. Samostani so imeli tukaj svoje postojanke, ki so bili tudi centri izobraževanja. Verjamem, da je Perlach kot domačin lahko tako prišel do Dunaja. Zagotovo je eden iz samostanov opazil tako brihtnega človeka. Ta vpliv samostanov mi je bil zelo zanimiv. Zanimivo mi je bilo tudi

šolstvo. Smo na narodnostni meji, kjer je bila vso zgodovino bitka za jezik in tega se danes premalo zavedamo. Pri tisk na slovensko skupnost je bil zelo močan, še posebej pred prvo svetovno vojno in tukaj je bila izredno močna duhovščina. Duhovniki so bili pri nas izjemen steber slovenstva in so odigrali pomembnejšo vlogo kot šole.

So ostali še kakšni neraziskani sklopi?

Seveda, imam še dodatne načrte. Rada bi raziskala še gospodarstvo in gospodarski razvoj. Na tem področju je veliko zanimivih tem, kot so podložniki in gospodarji, samostojni kmetje, povojna ureditev, razvoj državnih posesti in življenje. Potem me zanima Plač in pomen plačke prometnice od rimskih časov do trgovske poti. Zakaj imamo tukaj grad? Zakaj smo imeli veliko imenitnih stavb, od katerih vidimo sedaj samo ostanke? Morda zato, ker je bilo to ob pomembni evropski prometni žili. Zanima me še krajevna samouprava in njen vpliv na življenje ter razvoj. Recimo, v stari Jugoslaviji je bila Svečina občina, potem so bili po vojni krajevni ljudski odbori, krajevne skupnosti in tako naprej.

Na razstavi je možno videti veliko starih fotografij in drugega slikovnega materiala. Kako vam je uspelo poiskati toliko zanimivega materiala?

Kar naenkrat se to sploh ne bi dalo. Že od prej sem rada zbirala stare fotografije. Danes je vedno težje priti do takih informacij. Ljudje umirajo in z njimi gre veliko podatkov. Tudi fotografije vedno

težje dobiš. Na srečo poznam kraj in sem približno vedela, kje kaj dobiti in kdo bi lahko kaj imel. Seveda je dosti dela. Vsak stavek mora biti na svojem mestu. Ne smeš si izmišljevati podatkov. Vse mora biti nekje verodostojno zapisano in to moraš poiskati. Imamo srečo, da smo naredili knjigo Svečina skozi stoletja. Res se mi zdi, da bi vsak kraj potreboval nekaj takega, torej zbrane osnovne podatke. Tudi za različne generacije so to zanimive stvari. To bi še rada povedala. Jezna sem nase. Ko je bila otvoritev, sem naenkrat izgubila besede in sem pozabila omeniti vse, ki so mi pri tej razstavi pomagali. Imela sem veliko pomoči. Rada bi se zahvalila Tinkari in Piki Radmilovič, Lozarjevi Mileni, Urški Hauptman,

vam. Sklop res dobrih sodelavcev.

Zagotovo imate še kakšno anekdoto iz celotnega procesa priprave razstave.

Da, presenetilo me je eno odkritje. V gradu je bila včasih kapela in v kape- li je bilo pet velikih slik iz 17. stoletja. Brat je čisto slučajno izvedel za eno, ki smo jo uspeli fotografirati in v manjši verziji razstaviti. Za eno še vemo, da obstaja, za preostale tri pa žal ne. To je moja zamera povojnemu času, ker ni spoštoval dediščine in se je na ta način marsikaj izgubilo in uničilo. Ta odnos do umetnosti in dediščine je bil grozen. V glavnem, najdba te slike je bil zame pravi dogodek. ■

Jahalni klub Kasco Svečina

Jernej Prišenk

Za Jhalni klub Kasco Svečina je minil aktivni del spomladanske in poletne sezone pri organizaciji dogodkov in srečanj za širšo javnost.

25. 6. 2022 je potekalo dresurno tekmovanje CDNB z izvedbo 9 tekem v različnih kategorijah, s čimer je JK Kasco Svečina razširil svoj spekter aktivnega udejstvovanja v konjeniškem športu. Čez leto se je klub okrepil s 15 novimi aktivnimi člani in jahači, ki so in bodo razvijali svoj talent v konjeniškem športu. Avgusta se je klub skupaj s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru udeležil predstavitve športne discipline preskakovanja zaprek na 60. mednarodnem agro-živilskem sejmu AGRA, ki je potekal od 20. 8. 2022 do 25. 8. 2022. S tem se je predstavil širši javnosti in uspešno promoviral svoje dosedanje uspehe. JK Kasco Svečina je

“Avgusta se je klub skupaj s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru udeležil predstavitve športne discipline preskakovanja zaprek.”

bil prav tako del tradicionalne promocijske akcije Konjeniške zveze Slovenije »Na konju v novo šolsko leto 2022«. Tega dne so potekali dnevi odprtih vrat po klubih znotraj države. S tem so predvsem otroci pridobili prve stike in se поближе spoznali s konjem. Z do sedaj opravljenim delom in planiranimi tekočimi aktivnostmi se počasi leto aktivnega konjeniškega športa uspešno zaključuje. ■

Boks v Kungoti

Marko Matjašič

Tokrat sem se ustavil v športnem centru GOKOP Hlade, kjer sem ob vstopu zavil levo proti garderobam. Na koncu hodnika sem opazil vrata z va-
bljivo osvetljenim steklenim oknom, na katerem je bil zalepljen list z napisom: BK Slavija.

Odprem vrata in se povzpnem po stopnicah v premišljeno opremljeno boksarsko telovadnico, kjer me je med visečimi boksarskimi vrečami že čakal trener Čedomir (Čedo), za katerega sem pripravil nekaj vprašanj.

Od kod prihaja klub in koliko članov ima trenutno?

Sedež kluba je v Mariboru, ampak edini prostor imamo v Kungoti. Mislim, da bo pri tem tudi ostalo. Članov nas je približno med 20 in 30, odvisno od letnega časa. Poleti nas je malo manj, zdaj v jeseni, pozimi in spomladi pa več, približno 30. Želimo pa si seveda novih članov, predvsem mlajših.

Kako to, da ste pripeljali boks k nam v Zg. Kungoto?

K vam smo se preselili predvsem zaradi prostorske stiske, ki smo jo začeli doživljati v Mariboru. Ko smo prišli pogledat to telovadnico, sem se kot rojen Mariborčan, ki sem bil prvič v Zg. Kungoti, zaljubil v kraj. Zato upam, da bomo ostali tukaj do konca.

Ali prihaja tudi kaj lokalnih, »kungoških« boksarjev, glede na to, da je telovadnica v Zg. Kungoti?

Večina (pribl. 90 %) članov trenutno prihaja iz Maribora, so pa trije mladi fantje iz OŠ Zg. Kungota, ki po slabih dveh mesecih že izvajajo vrhunski boks, tako da lahko morda računamo na kakšnega državnega prvaka oz. prvaka v ligi. Pustimo se presenetiti.

Kot ste omenili, pri vas večino trenirajo mladi, ali se lahko ob tem najde tudi kaj starejših članov?

Ja, boks ne pozna meja. Po navadi so zlata leta, pri katerih se začne trenirati boks, po 12. letu starosti, mlajši pa trenirajo skozi igro. Pri 12 letih se začne bolj tehnični boks, ni pa pri tem nobene zgornje meje. Kar pomeni, da so dobrodošli vsi, saj je boks najboljši antidepresiv.

Kaj vam pomeni boks? S čim bi privabili bodoče člane, mlajše in starejše?

Boks je kompleksni šport, o katerem skoraj vsak nepoznavalec misli, da je to zgolj pretep. Sam na boks gledam širše, kot disciplino, kot način življenja. Če pustiš nasprotniku, da te tepe, boš padel, enako kot v življenju. Pri boksu se tudi soočamo z življenjskimi problemi, kjer spoznamo, da se je potrebno boriti; če padeš, ni nič narobe, potrebno pa je vstati in iti naprej. Izpostavil bi tudi, da lahko vaški fantje oz. fantje iz okolice Maribora pri

prehodu iz osnovne v srednjo šolo, ko pridejo v novo okolje, med nove ljudi, z boksom pridobijo na samozavesti, zato priporočamo, da otroci vsaj enkrat poskusijo. Naj se starši ne bojijo, ker je na začetku boks brez kontakta – dela se na vreče, s fokusom na rokah. Če se po tej fazi kdo odloči trenirati dalje, potem se začne trenirati tudi tekmovalni boks, olimpijski boks, kjer so tudi blokade, udarci v glavo in v telo ...

Kdaj v Boksarskem klubu Slavija potekajo treningi?

Za fantovsko skupino treningi potekajo v ponedeljek, sredo in petek od 18.00 do 19.30, skupina deklet ima treninge v torek in četrtek od 19.00 do 20.30. Zadnji termini oz. treningi so skupinski. Telovadnica je odprta do 22.00, tako da lahko v primeru velikega števila naredimo tudi dve skupini. ■

Od grozdja do vina

Domen Ledinek

Konec septembra smo v Svečini imeli že tradicionalni 40. Kmečki praznik, kjer smo ponovno degustirali vina naših pridelovalcev ali ob plesu spili špricar ali dva.

Vino je eden izmed prepoznavnejših produktov v naši občini, prav tako pa naši vinarji dosegajo odlične rezultate na sejmi doma in v tujini, zato smo se v uredništvu odločili, da naredimo prispevek o tem, kako sploh pridemo do vina. Prispevek je narejen v obliki intervjuja, kjer nepoučen pivec sprašuje vinarja, kako je vino pridelano ter kakšne so specifikke predelave in pridelave. Vprašanja so nastala po pogovorih s pridelovalci in nepoučenimi pivci. Odgovori so nekoliko zmoderirani in združeni odgovori **Pavla Jarca** in **Žige Šerbineka**, dveh mladih svečinskih vinarjev, ki se jima za njun prispevek najlepše zahvaljujemo. Na koncu sta še dodatka o tem, kako je narejena penina ter kako predikat.

Pozdravljeni, začeli bi z nekaj osnovnimi podatki o vinogradih in grozdu. Torej, koliko kilogramov grozdja lahko pridelamo na trs?

Zelo različno. Pridelavek je odvisen predvsem od sorte, vzgojne oblike trsa, lege, tipa zemlje in letnika pridelave. Lahko od 1 kg pa (redko, sploh pri nas) do 5 kg. V povprečju pridelamo 2–3 kg grozdja na trs pri večini sort. Lahko se

seveda pridelava tudi več, kakšne zelo rodne sorte lahko rodijo tudi po 5 in več, medtem ko je pri sortah z manjšimi grozdi in nižjim rodnim potencialom že 2 kg/trs zgornja meja.

Koliko trsov je posajenih na hektarju vinograde?

V našem okolju, kjer je večina vinogradov posajena vertikalno in se obdeluje strojno, se na hektar v povprečju sadi med 4000–4500 trsov. Na terasah se praviloma sadi manj kot 3000 trsov na hektar. V svetu se pa najde tudi vinograde, kjer se sadi 10000 trsov na hektar, vendar je tam način obdelave drugačen, prav tako je drugačna vzgojna oblika trsa.

potrebno približno 1,45–1,5 kg grozdja.

Po tem, ko je grozdje dozorelo, sledi trgateg, za vas verjetno najbolj stresen in najpomembnejši del leta, od katerega je odvisna kvaliteta in tudi količina vina. Včasih so bile trgatve družaben dogodek z družino, prijatelji, glasbo, pojedino ... Ali je še danes tako?

“Vino je eden izmed prepoznavnejših produktov v naši občini, prav tako pa naši vinarji dosegajo odlične rezultate na sejmi doma in v tujini.”

Koliko grozdja je potrebnega za pridelavo litra vina?

V povprečnem letniku, ko ni premokro in ne presuho, je za liter (bistrega) vina

Pri nekaterih, ki imajo nekaj malega zase, je še vedno tako. Pri nas, ki od tega živimo, pa je trgateg sicer še vedno veselo opravilo, vendar vsak dan ne moremo končati z glasbo in pojedino,

ker je potrebno oddelati trgatav do konca, kar lahko traja tudi več tednov. Je pa ob likofu (zaključku trgatve) še vedno tako.

Koliko kilogramov grozdja v povprečju nabere trgач v enem dnevu?

Nekako se računa norma od 450–500 kg grozdja na dan, kar je pa odvisno od sorte, zdravstvenega stanja grozdja, forme trgača ... Zdravo grozdje se trga bistveno hitreje kot bolano (gniloba, cik itd.), prav tako je užitek trgati sorte z velikimi grozdi, npr. kerner, rizvanec, rumeni muškat, ker prej napolniš škaf kot pri tramincu, ki ima majhne grozde. Letos smo pri nas v začetku trgatve nargali v povprečju tudi 750 kg grozdja na osebo na dan, proti koncu trgatve pa pod 400 kg dnevno.

Ali bodo stroji zamenjali trgače?

Mogoče ne v celoti, v veliki meri pa verjetno bodo. V ne tako oddaljeni prihodnosti, mislim, da se bo obiralo strojno, kjer se bo le dalo.

Po tem, ko smo grozdje pobrali in ga stisnili (sprešali) ter ga prestavili v posode v kleti, sledi vretje. Najprej pa osnovno vprašanje, kaj sploh je mošt?

Fermentirajoči grozdni sok.

Kako dolgo mošt vre?

Mošt praviloma vre 10–14 dni, odvisno od začetne sladkorne stopnje, temperature fermentacije in uporabljene kvasovke. Lahko se razvleče tudi na 3 tedne ali dalj, sploh pri posebnih trgativah.

Včasih je "mošt postal vino" 11. 11., tj. na martinovo, ali je še danes tako?

Tehnično gledano mošt postane vino takoj, ko povre ali do suhega ali pa ko fermentacijo ustavimo načrtno. Po tradiciji pa se še vedno mošt spremeni v vino ob martinovem. Glede na to, da se trgatve v zadnjem desetletju začnejo 3–4 tedne prej (praviloma v začetku septembra), kot pred 30 in več leti, tudi mošt prej postane vino.

Kaj so lahko stranski produkti po prešanju?

Stranski produkti po prešanju so tropinovec, olje grozdnih pešk, produkti za nego kože. Zelo koristno se lahko tropine porabijo za kompostiranje in vračanje v vinograd.

Po tem, ko mošt odvre, je potrebno še kar nekaj nege in znanja, da dobimo končni rezultat, vino. Vidimo lahko, da imajo vina zelo različne stopnje alkohola, od pod 10 %

pri cvičku pa do preko 15 % pri nekaterih suhih vinih. Od česa je odvisna stopnja alkohola v vinu?

Najbolj je odvisna od začetne stopnje sladkorja v grozdnem soku in od poteka fermentacije. Če jo prekinemo, preden ves sladkor povre, potem je stopnja alkohola nižja, kot če ves sladkor povre do konca.

Zakaj so pri vinu pomembni letniki?

Letniki pri vinu so pomembni oz. se vina po letnikih razlikujejo, ker vsak letnik odraža posamezno rastno leto trte. Pri letniku se poznajo stresi, ki jih med letom prenaša trta, vsakoletne vremenske razmere in predvsem razmere v času trgatve. Na določen letnik vpliva tudi letnik pred tem, glede količine in kakovosti pridelka. Vse to in še več vsako leto vpliva na končni rezultat, če predpostavljamo, da vinogradnik in vinar vedno vestno opravljata svoje delo. A so ti kriteriji manj pomembni, dokler se vino spije v letu ali dveh po pridelavi, pomembnejši postanejo, ko želimo vina starati, saj se z leti zorenja pokaže, kateri letnik je bil boljši in kateri slabši.

Kako dolgo in kje lahko zori vino?

Odvisno od stila vina, ki ga pridelujemo. Načeloma od enega meseca za

mlado vino, nekaj mesecev za sveža, sortna vina pa tudi do nekaj let. Pri pridelavi svežih, sortnih vin se praviloma poslužujemo inox posode, pri pridelavi bogatejših, zrelih vin pa poleg inoxa pogosto uporabljamo še lesene sode – manjše ali večje (manjši sodi pomenijo večjo mikrooksidacijo), žgane ali ne (vina iz barrique sodov). V zadnjem času se najde še kakšna glinena posoda (amfora) ali betonsko/leseno jajce.

Kar verjetno vpliva na ceno vina?

Izbira posode, dolžina zorenja in tudi že v vinogradu prilagojena pridelava

za vina za daljše zorenje (manjši pridelki) gredo z roko v roki. Ekonomsko gledano je najboljši material inox, ker je enostaven za vzdrževanje, obstojen, neobčutljiv na poškodbe itd. Lesena posoda je precej dražja, prav tako je vzdrževanje njene higiene zahtevnejše. Obstaja še plastična/poliester posoda, katere prednost je predvsem nizka cena. Pa tudi nasploh kvalitetno izdelana poliestrska posoda ne zaostaja bistveno za inox posodo, se pa prej poškoduje.

Kdaj bodo prva vina letošnje trgatve na voljo? In kdaj zadnja?

Prva z mladim vinom konec oktobra, za zadnja vina pa lahko rečem, da verjetno čez nekaj let.

Ali ima vino rok trajanja?

Ima, dokler ga ne spijemo (smeh), načeloma pa ne.

Kdaj je vino najboljše spiti?

Odvisno od stila, sorte, pridelave, regije; večino vin v roku od enega do treh let od leta pridelave. Zorjena vina in vina posebnih trgategv pa lahko v najboljšo formo pridejo tudi po več kot treh letih.

Posebna vina

Kaj je predikat?

Predikat je vino posebne kakovosti.

Kakšne predikate poznamo in kakšne so razlike oz. pogoji zanje?

Poznamo:

- pozno trgategv (92 °Oe),
- izbor (105 °Oe),
- jagodni izbor (128 °Oe),
- suhi jagodni izbor (154 °Oe),
- ledeno vino (130 °Oe)*.

*Pri ledenem vinu je še posebni pogoj, da mora biti vsaj tri dni temperatura nižja od -7 °C in da mora biti jagode ob trgatvi zmrznjene. Poznamo še novejša predikate, kot je vino iz sušenega grozdja, »slamnato vino«.

Predikati in njihovi nazivi se razlikujejo po sladkorni stopnji, ki jo mora grozdje doseči ob trgatvi, razlika pa je tudi v zdravstvenem stanju grozdja. Pri višjih predikatih, sploh pri jagodnem izboru, suhem jagodnem izboru in ledenem vinu, je vso grozdje okuženo s t. i. žlahtno gnilobo, ki poskrbi za izhlapevanje vode iz prezrelih grozdnih jagod, hkrati pa se v vinu ta žlahtna gniloba potem tudi vonja in okusi.

Pri pridelavi predikatov vlogo odigra vreme, saj mora grozdje najprej popolnoma dozoreti oz. prezoreti, nato je zaželeno, da se nanj naseli žlahtna gniloba, ki perforira jagodno kožico in posledično se začne izhlapevanje vode. Če imamo v času zorenja deževno jesen, pogosto meglo ali pa previsoke temperature ob napadu žlahtne gnilobe, je doseganje zrelostnih stopenj grozdja za predikate malo verjetno. Prav tako je smiselno grozdje, namenjeno predikatom, zaščititi z mrežo, da ga ne pojedjo ptiči in divjad.

Kaj je žlahtna gniloba in kako deluje ter ali vpliva na okus vina?

Žlahtna gniloba je gliva Botrytis cinerea, ki napade jagodno kožico, jo »navrta« oz. perforira in skozi te pore potem izhlapeva voda. Raz-

lika med žlahtno in navadno gnilobo je v času, ko se pojavi. Obe gnilobi povzroča ista gliva, vendar pri prezrelem grozdju in v hladnejšem obdobju (pozna jesen) gliva deluje počasneje in naredi manj škode, tudi rezultat gnitja je na koncu rozina. Če Botrytis napade grozdje prehitro in v toplem in deževnem času, je rezultat t. i. divja gniloba, ki pa za pridelavo vina ni zaželjena. V tem primeru lahko pride do razpada jagodne kožice in velikih izgub pridelka ter poslabšanja kakovosti vina, pridelanega iz takšnega grozdja.

Kako in kdaj lahko trgamo jagodni izbor in suhi jagodni izbor?

Ko grozdje doseže zadostno sladkorno stopnjo, to je vsaj 128 °Oe za jagodni izbor in vsaj 154 °Oe za suhi jagodni izbor. Za zares dobre jagodne in suhe jagodne izbore je zaželeno, da dosežejo še kakšno °Oe več od minimalno zahtevane.

*°Oe je stopinja oechslija, ena izmed enot za merjenje sladkorja v grozdnem soku, ki nam pove razliko v teži litra soka pri 20 stopinjah Celzija v primerjavi z litrom vode pri tej temperaturi. 120 °Oe tako pomeni, da ima liter grozdnega soka težo 1120g.

Kako vemo, da smo najboljši čas za to vino že zamudili?

Ko vino izgubi glavne karakteristike, značilne za ta stil vina. Ali je to svežina, sadnost, sortnost, ali je to barva, ali se pojavi oksidacija ...

Katero vino je najboljše za špricar?

Suho, sveže, sadno s primerno (nekoliko višjo) kislino, ne preveč aromatično in nižje alkoholne stopnje.

Kako vreme vpliva na kakovost vina?

Od vremena je odvisna predvsem kakovost grozdja, posledično tudi kakovost vina. Največji vpliv ima vreme na sladkorno stopnjo grozdja, čas zorenja, vsebnost kislin v grozdnem soku in na aromatski potencial grozdja. Seveda v jesenskem času vpliva na zdravstveno stanje grozdja in posledično zgodnejšo trgatve, kar lahko pomeni manj dozorela in sortno manj značilna vina.

Najlepša hvala za vaš čas!

Za pridelavo dobrega vina potrebujemo ogromno znanja, časa in natančnosti.

“ Razvoj tehnologije in novih znanj je prisoten tudi pri pridelavi vina, saj več ne velja, da je vsako vino dobro. Tudi potrošniki smo vedno zahtevnejši, kar pomeni, da tudi sami vemo vedno več o vinu. ”

Gre za obvladovanje procesov ter doseganje čim večje ponovljivosti znotraj pogojev, ki jih določa narava. Razvoj tehnologije in novih znanj je prisoten tudi pri pridelavi vina, saj več ne velja, da je vsako vino dobro. Tudi potrošniki smo vedno zahtevnejši, kar pomeni, da tudi sami vemo vedno več o vinu in o tem, kaj si želimo oz. pričakujemo, ko kupimo buteljko vina.

Zapomnite si, življenje je prekratko, da bi pili slabo vino! Izbor dobrih je v naši občini ogromen ter v večini ni oddaljen več kot pet minut vožnje z avtom.

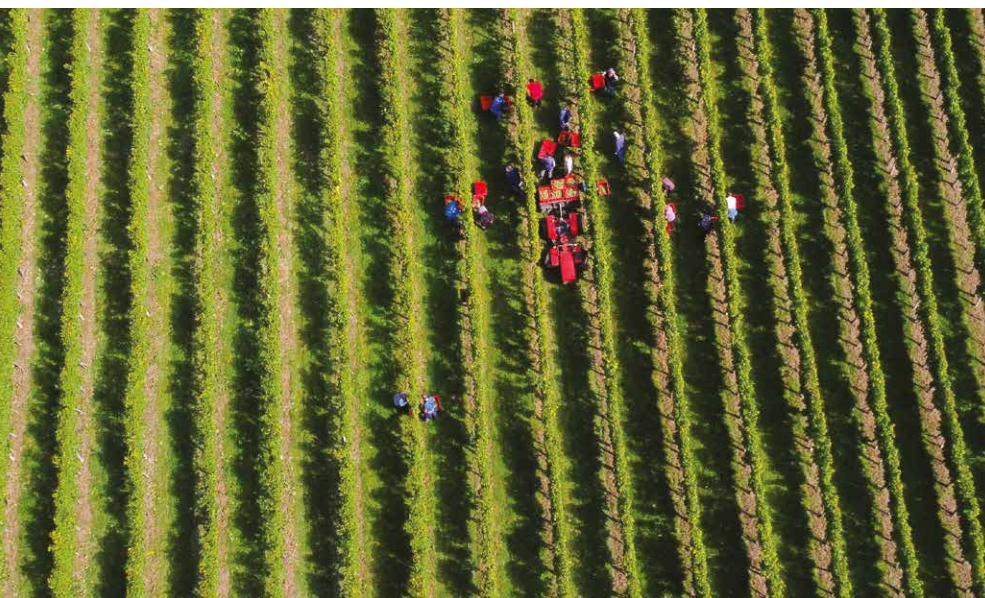
Penine

Kako je narejena penina?

Penina je narejena iz "osnovnega vina", ki je pridelano podobno kot vsa ostala vina normalnih kakovosti, le da se grozdje za osnovno vino oz. penino trga teden do dva prej, kot redne trgatve, da dobimo grozdje nižje sladkorne stopnje. Nižja sladkorna stopnja je pomembna zato, da v končnem produktu (penini) nimamo previsoke alkoholne stopnje. Osnovna vina imajo pod 11 % vol alkohola, po sekundarni fermentaciji pa večinoma med 12–13 %. Osnovno vino se kletari podobno kot vsa ostala mirna vina. Ko je vino pripravljeno, lahko začnemo s pripravami na sekundarno fermentacijo, kjer moramo uporabiti šampanjske kvasovke, ki so sposobne delovati v okolju z visokim tlakom CO₂. Osnovnemu vinu dodamo sladkor in kvasni nastavek in vino čim prej napolnimo v steklenice v primeru klasične metode, v primeru charmat metode pa se to dvoje doda direktno v tank.

Steklenice začepimo s kronskim zamaškom, ki zdrži visok tlak. Iz 4 g/L dodanega sladkorja nastane približno za 1 bar nadtlaka CO₂, torej je v steklenici po končani sekundarni fermentaciji v tlak okoli 6 bar. Po končani fermentaciji penine zorijo na kvasovkah, praviloma vsaj 9 mesecev, večina pa več kot leto dni.

Preden gredo steklenice v prodajo, je potrebno iz vina odstraniti usedlino. Steklenice postavimo v posebna stojala skoraj navpično na glavonavzdol in jih 2–3 tedne

obračamo in stresamo. Steklenico vedno narahlo dvignemo, obrnemo za četrto obrata in potisnemo nazaj v stojalo. Tako vsa usedlina spolzi po steklu v vrat steklenice.

Ko je zgornji postopek končan, sledi degožacija. To je opravilo, pri katerem se vrat steklenice zamrzne v glikolu, ohlajenem pod -22°C . Potem se odstrani kronski zamašek, tlak v steklenici pa izvrže zamrznjen čep usedline. Nato se vinu s posebnim dozirnikom doda "ekspedicijski liker", ki je mešanica vina in žvepla in tudi sladkorja, če želimo imeti slajšo penino. Če po dodatku likerja steklenica še ni do vrha polna, se jo dopolni z vinom ali s penino. Potem steklenico zapremo s plutovinastim zamaškom in na vrh namestimo varnostno mrežico.

Kakšna je razlika med srebrno in zlato radgonsko penino?

Srebrna je pridelana po tankovski (charmat) metodi, to pomeni da sekundarna fermentacija poteka v posebnem tanku, ki vzdrži višje pritiske. Za tankovsko metodo potrebujete tudi posebno polnilno linijo, ki omogoča polnjenje penečih vin z nadtlakom. Pridelava po takšni metodi je pri velikih količinah cenejša kot pa klasična metoda. Pri tej metodi vina zorijo kraj-

ši čas, ni tako velikega stika z drožmi, zato je primernejša za pridelavo svežih, sortnih in enostavnejših penin.

Zlata radgonska penina je pridelana po klasični šampanjski metodi, kjer sekundarna fermentacija poteka v

“ Pri tej metodi vina zorijo krajši čas, ni tako velikega stika z drožmi, zato je primernejša za pridelavo svežih, sortnih in enostavnejših penin. ”

steklenici. Pri klasični metodi penine po navadi zorijo dlje časa, večji je stik vina z kvasovkami oz. drožmi, zato vina pridobijo drugačen karakter. Tukaj niso v ospredju primarne arome, ampak zorilne, terciarne arome, ki jih omogoča stik s kvasovkami in pri podaljšanem stiku prihaja tudi do avtolize (razpada) kvasovk in vina pridobijo arome, ki jih označujemo kot po kruhovi skorji. To pa seveda ne pomeni, da ni pridelanih sortnih penin (muškatne) po klasični metodi, saj je ta metoda primerna za manjše vinogradnike.

Kako dolgo zorijo penine?

Od nekaj mesecev do nekaj let (lahko tudi 10 in več). Načeloma tako dolgo, kot se vinar odloči, na to odločitev pa vpliva predvsem stil, ki si ga želi doseči.

Zakaj na nekaterih peninah ni napisanega letnika?

Zakonsko ni obvezno navajati letnika na nobenem vinu. Pri peninah pa je to predvsem zato, ker je za osnovno vino, gre predvsem za penine po klasični metodi, uporabljenih več različnih letnikov, za doseganje standardne kakovosti. To izhaja iz Šampanije, gre za mešanje (assemblage) različnih vin, različnih letnikov, vinogradov, da bi se vsako leto ohranjal nivo kakovosti, gre pa po navadi za vina, ki so paradni konji posamezne šampanjske hiše. Vse to je posledica tega, da so bile včasih velike razlike v kakovosti posameznih letnikov, danes pa postaja to manj pomembno tudi v tako severnih vinorodnih deželah Evrope, kot je Šampanija. ■

Do boljšega počutja z zeliščnimi čaji

Lara Kocijančič

Jesenski čas zraven čudovitih barv narave s seboj prinese tudi vremensko ohladitev, s katero nastopi sezona virusnih obolenj. Velikokrat ob prvih simptomih takoj posežemo po raznoraznih zdravilih, ob tem pa pozabimo na zdravilne učinke zelišč.

Zeliščni čaj ima ogromno pozitivnih učinkov, saj v prvi vrsti deluje kot zdravilo, pomirja, daje občutek tolažbe in nas navdaja z energijo. Za ta prispevek smo se pogovorili z Manjo Weingerl, zeliščarko in ustanoviteljico Herbesse, ki deluje v Gradiški. Podala nam je koristne informacije o pripravi čaja in nam svetovala vrste zelišč za določena bolezenska stanja.

KAKO PRAVILNO PRIPRAVITI ČAJ?

Čaj lahko pripravimo na štiri načine: kot poparek, prevretek, hladni preliv ali s kombinirano pripravo.

1. POPAREK

Poparek se naredi tako, da zelišča oz. čajno mešanico prelijemo z vročo vodo oz. jo poparimo. Najbolje je, če posušena zdravilna zelišča stresemo v čajno cedilce, ga damo v primerno posodo in prelijemo s kropom. Posodo nato dobro

pokrijemo in pustimo stati toliko časa, kolikor velevali navodila za pripravo čaja – navadno od 5 do 10 minut.

2. PREVRETEK

Ko pripravljamo prevretek, rastlinske dele kuhamo v kropu. Pri tem želimo iz rastlin dobiti čreslovine, grenčice in mineralne snovi. Vse te snovi se nahajajo predvsem v lubju, lesu, koreninah, jedrcih, različnih semenih – gre za to, da začnejo njihove celične stene razpadati in oddajati zelene učinke šele pri visoki temperaturi. Željeno količino zdravilnih rastlin stresemo v posodo s pol litra hladne vode in vse skupaj počasi zavremo. Ker želimo izgubiti čim manj hlapnih učinkovin, posodo pokrijemo. Med kuhanjem čaj včasih premešamo in ga kuhamo toliko časa, kot pravijo navodila. Prevrevanje traja lahko samo od 1 do 3 minut, običajno pa priprava prevretka traja 20 minut. Pripravljen čaj pustimo stati toliko časa, da se

malo ohladi, nato pa ga precedimo in postrežemo.

3. HLADNI PRELIV

Hladni preliv je primeren, ko želimo ohlani eterična olja in druge občutljive učinkovine. Zelišča v pokriti posodi namakamo od 6 do 12 ur, nato pa preliv precedimo. Za preliv lahko uporabimo tudi ohlajeno prekuhano vodo in čim bolj sveža zdravilna zelišča – tudi tako bomo zmanjšali količino mikrobov.

4. KOMBINIRANA PRIPRAVA ČAJEV

Kombinirane priprave čajev se poslužujemo, ko želimo iz iste rastline pridobiti različne snovi, ki zahtevajo tudi različne načine izluževanja.

Katera zelišča pomagajo našim dihalom?

Dihala so ključni organ, ki našemu telesu dovajajo kisik in so žal tudi vstopna točka za vse škodljive organizme, toksine, viruse in osnaževalce. Učinki zelišč, ki spodbujajo zdravo delovanje pljuč se kažejo predvsem v tem, da pomirjajo razdraženo nosno sluznico in dihalne poti, lajšajo izkašljevanje, umirjajo kašelj, so bogat vir antioksidantov, se bojujejo proti škodljivim organizmom, mehčajo sluz, sproščajo dihalne poti in spodbujajo dihanje.

Materina dušica deluje razkužilno in lajša kašelj.

Pljučnik pomaga pri suhem kašlju, bronhitisu in vnetju žrela. Je naravni antibiotik, ki blaži različne okužbe.

Lučnik sprošča sluz, uporabljamo ga pri vnetjih zgornjih dihal in bronhijev, hripavosti in gripi.

Lovorjev list je prva pomoč pri kašlju, sprošča dihalne poti, zatira različne škodljive bakterije.

Žajbelj pomaga pri vnetnih procesih v ustni votlini in grlu. Je odličen vir antioksidantov.

Trpotec lajša kašelj in umirja razdraženo nosno sluznico. Zelo je učinkovit pri odpravljanju suhega kašlja.

Koromač ali komarček pomaga pri dražčem suhem kašlju in lajša bronhialne infekcije.

Bezeg blaži kašelj, zdravi vnetja, sprošča dihalo, utrjuje sluznico v nosu in žrelu.

Smrekovi vršički blagodejno delujejo proti kašlju in boleznim dihal. So izjemen vir vitamina C.

Meta pomirja kašelj in zmanjšuje napetost v bronhih ter v nosni sluznici. Med drugim spodbuja dihanje in čisti dihalne poti.

Kateri zeliščni čaji se priporočajo pri slabosti in trebušnih virozah?

Čaj iz majarona, kumine in janeža: medtem ko majaron in janež blažita črevesne krče, kumina pomaga proti slabosti.

Kamilični čaj: pomaga pri vneti črevesni sluznici in pomirja krče.

Ingverjev čaj: ingver je močan antioksidant in preprečuje slabost, bruhanje ter zgago.

Metin čaj: meta ni samo dobrega okusa, temveč preprečuje tudi črevesne krče. Prav tako je odlično zdravilo proti slabosti.

Pri tem opozarja, da je zelo pomembno, da vemo kdaj in kako do-ločen čaj najbolj učinkuje.

KATERA ZELIŠČA POMAGA-JO PRI STRESU?

Rožmarin ima zelo aromatične liste, ki imajo izrazit vonj po gozdu. Odlično se obnese kot posebna začimba v prehrani, že v starih časih pa so iz njega izdelovali rožmarinovo vino, ki so ga uporabljali kot sredstvo za pomiritev, zoper slab spomin ter težave glave in živcev.

Hmelj ima močan vonj, ki ima uspavalni učinek. Zaradi tega so z njim včasih polnili vzglavnike in tako preganjali nespečnost. Zreli ženski cvetovi hmelja delujejo s svojim blagim vonjem in z aromatičnimi snovmi pomirjujoče tudi pri nervozah, razdražljivosti in blažjih oblikah depresije.

Baldrijan je klasično »zdravilo« za živce. Kot domače zdravilo je bil znan že v 11. stoletju, uporabljali pa so ga predvsem za pomiritev in zoper razdražljivost. Žal ga danes pogosto kombinirajo z bromom, kar mu daje preveč kemični značaj. Zeliščarji ga uporabljajo samostojno ali z drugimi zelišči. Koren baldrijana je najboljšo zeliščno sredstvo, ki pomirja in krepi živce.

Navadna melisa krepi živce, deluje pomirjujoče in je neke vrste blago uspavalno sredstvo.

Šentjanževka vsebuje hipercin, ki je naravno pomirjevalno sredstvo.

Sivka s svojim prijetnim vonjem pomirja. Iz dišečih cvetov sivke lahko skuhamo tudi čaj, ki ga osladimo z medom. Pomirjujoče deluje na centralni živčni sistem. ■

Čaj iz sivke:

Priprava: 2 čajni žlički suhih cvetov sivke prelijemo z 2,5 dl vrele vode, pustimo pokrito stati 15 minut in precedimo. Čaj osladimo z žlico medu in ga spijemo po požirkih 2- do 3-krat na dan.

V ponudbi Herbesse lahko najdete tudi čajne mešanice, ki so aktualne za sezono prehladov in virusov: Dihalko, Imunko, Prehladko. Vso ponudbo lahko preverite na spletni strani herbessa.si ali na lokaciji Gradiška 555, 2201 Zg. Kungota.

Osební arhiv

Dogodki, ki so se in se bodo izvajali v Knjižnici Kungota, enoti Mariborske knjižnice

Andreja Ploj, knjižničarka Andreja Ploj

Knjižnica Kungota

Pravljčna ura na Vaškem trgu na prireditvi Detlfest

Junija smo z **Rezbarsko-umetniškimi društvom Kungoški detli** sodelovali na prireditvi Detlfest. Pripravili smo pravljico z ustvarjalno delavnico, ustvarjali smo in se igrali družabne igre.

Otroci poslušajo pravljico

Otroci iz vrtca redno obiskujejo knjižnico

Izdelujemo ribice

Otroci skupaj z vzgojiteljicami redno obiskujejo knjižnico. Tik pred odhodom na morje so otroci staknili glave ter se urili v sestavljanju morskih sestavljanek.

Otroci sestavljajo morskoro ribo

Bralni klub Kungota

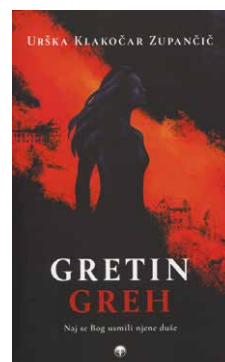
Članice bralnega kluba se v prostorih knjižnice sestajajo vsak prvi ponedeljek v mesecu. Na prvem oktobrskem

Članice Bralnega kluba Kungota

srečanju letošnje sezone so članice Bralnega kluba Kungota spregovorile o knjigi **Gretin greh**, avtorice **Urške Klakočar Zupančič**. Novembra pa je bila v ospredju knjiga z naslovom **Telefon v vetru**, avtorice **Laure Imai Messina**.

Knjiga *Gretin greh*, Urška Klakočar Zupančič

Knjiga *Telefon v vetru*, Laura Imai Messina

Jesenska delavnica z gospo Alenko Leber

V sredo, 26. oktobra, so otroci skupaj s starši in ustvarjalko ročnih spretnosti gospo **Alenko Leber Vračko** izdelovali lepa, dišeča jabolka.

Pravljčne ure v Knjižnici Kungota Z oktobrom so se v Knjižnici Kungota, enoti Mariborske knjižnice, začele izvajati mesečne pravljčne ure. Potekale bodo **vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 17. uri** v prostorih knjižnice, tj. v Hiši vseh generacij, Zg. Kungota 5, v 1. nadstropju. Po pravljici bo sledila ustvarjalna delavnica. ■

Tako je bilo nekoč v šolskih klopih

Lara Kocijančič

Dejstvo, da šolanje danes poteka na popolnoma drugačen način kot včasih, je znano že vsem. Kljub temu sem obiskala gospo Ivanko in gospoda Jurija Leitgeba, ki sta z veseljem obudila spomin na čase šolanja in kasneje poučevanja.

Kje ste obiskovali osnovno šolo?

Ga. Ivanka: Osnovno šolo sem začela obiskovati pri 7 letih, in sicer v Srbiji, blizu mesta Kragujevac, kamor je bila moja družina izseljena iz Pernice v času druge svetovne vojne. Leta 1945 sem se z družino vrnila v Pernico, kjer sem naprej obiskovala osnovno šolo. V Pernici sem do osnovne šole imela bistveno manj hoje. Drugače se šolanje v Srbiji in Sloveniji ni kaj dosti razlikovalo. V Sloveniji sem na začetku imela samo probleme z lepomisli, saj sem se v Srbiji učila pisanja v cirilici. V šolo sem zelo rada hodila.

G. Jurij: Moj oče je bil financer, tako da smo se veliko selili in sem zato menjal tudi veliko šol. V prvi razred sem se vpisal s 6. leti v Podčetrtku, vendar smo se še pred začetkom selili in tako sem začel hoditi v šolo v Teharjih. Tam sem dva meseca hodil v 1. razred. Kasneje smo se selili v Vojnik, kjer sem hodil v šolo do konca 3. razreda. 4. razred sem obiskoval v Mariboru. Šolo sem imel kar rad, vendar sem raje imel počitnice.

Kje ste nadaljevali šolanje po osnovni šoli?

Ga. Ivanka: Po osnovni šoli sem šla na nižjo gimnazijo, ki je trajala tri leta, in potem še za štiri leta na učiteljsko.

G. Jurij: Po osnovni šoli sem se vpisal v 1. razred realne gimnazije in ga tudi končal, vendar žal nisem mogel nadaljevati šolanja na realki, saj se je začela vojna. Med vojno nam niso več pustili hoditi v gimnazijo, tako da sem pod Nemčijo obiskoval meščansko šolo v Mariboru do 1944. Nato med leti 1944 in 1945 ni bilo šole, saj je

bilo vse bombardirano.

Kakšno pot ste imeli do šole?

Ga. Ivanka: V Srbiji sem imela do šole uro in pol hoje. Ko sem kasneje že obiskovala šolo v Mariboru, sem se odpravila v mesto z avtobusom. Takrat se spomnim, da so bile zelo hude zime. Avtobus je prišel iz Lenarta, vendar je bil velikokrat poln in je najprej moral odložiti potnike v Mariboru ter komaj nato prišel nazaj po nas. Včasih smo po celo uro čakali, da smo na učiteljske prišli s čisto trdimi in prezeblimi nogami. To mi je bilo najhujše, vendar smo tudi to preživeli.

G. Jurij: Pot do šole ni bila dolga. Ko smo živeli v Vojniku, sem imel osnovno šolo zelo blizu. Ko sem kasneje obiskoval šolo v Mariboru, smo tudi že živeli v Mariboru.

Kakšne so bile učiteljice oziroma učitelji? ste bili kdaj kaznovani?

Ga. Ivanka: Učiteljice v Srbiji in Sloveniji so bile zelo prijazne. Imam lepe spomine na njih. Vedno sem bila zelo mirno in tiho dekle, tako da kaznovanja nisem doživela.

G. Jurij: Tudi jaz sem imel zelo dobre učitelje. Kaznovanja ni bilo dosti, če kdaj nismo bili pridni, smo dobili s šibo po prstih ali smo morali stati v kotu. Nekateri učitelji so zahtevali tudi klečanje, vendar s tem nisem bil nikoli kaznovan.

Kateri so bili glavni predmeti?

Ga. Ivanka: Predvsem računstvo in lepomisli sta bila pomembna predmeta, ki mi nista preveč ležala. Kot sem že prej povedala, me je ježil lepomisli, saj je bilo pisanje v latinici popolnoma drugače in me je jezilo, da nisem lepo pisala. Najraje sem imela zemljepis. Zemljevid si lahko obrnil kakorkoli in sem znala. (smeh)

G. Jurij: Se strinjam z Ivanko, tudi jaz nisem maral računstva, najraje sem imel zemljepis.

Fotografija iz leta 1968. Na tem mestu danes stoji OŠ Kungota.

Kakšne potrebščine ste uporabljali pri pouku? ste imeli kakšna posebna oblačila?

Ga. Ivanka: V 1. razredu smo pisali na tablice, nato smo v višjih razredih imeli zvezke. V Srbiji smo za k pouku nosili črne haljice, v Sloveniji tega ni bilo.

G. Jurij: V 1. razredu smo tudi pisali na tablice. Na tablici smo imeli privezano gobico in krpo. Z gobico smo tablico zbrisali in jo še s krpo posušili. Nato smo ponovno popisali obe strani in spet brisali. V 2. razredu smo že imeli zvezke in smo pisali s peresniki.

Kaj ste počeli po pouku in med počitnicami?

Ga. Ivanka: V Srbiji sem pasla ovce. Doma pa smo imeli kmetijo, tako da smo morali delati vse.

G. Jurij: Med počitnicami sem vedno šel na mamino domačijo. Tam sem pasel krave, škropil in skrbel za vinograd, oral ... V bistvu smo delali vse, kar so nam naročili.

Imate kakšen spomin, ki se vam je izrecno vtistnil v spomin?

Ga. Ivanka: V osnovni šoli sem zelo rada nastopala. Iz učiteljskega mi je najbolj ostalo v spominu izpraševanje zemljepisa na maturi. Profesor za zemljepis me ni preveč maral in sem bila tako vesela, ko sem na maturi vse znala. Na koncu je prišel do mene in mi rekel, da

sem se na maturi izkazala. Tega sem bila zelo vesela.

G. Jurij: V Vojniku smo v 3. razredu imeli zelo prijazno učiteljico, ki nam je vsak dan po pouku brala. Spomnim se, da nam je brala Lukec in njegov škorec in vsi otroci smo jo tako pridno poslušali.

Kako to, da ste se odločili za poklic učitelja?

Ga. Ivanka: Družinski prijatelji smo bili z gospodom, čigar sin je bil učitelj, in tako mi je ata rekel, naj bom jaz tudi. Seveda sem poklic vzljubila.

Kje se je začela vaša pot učiteljevanja?

Ga. Ivanka: Po končanem učiteljskem sem dobila dekret, kjer je pisalo, da moram v OŠ Runeč. Spomnim se, kako sem gledala zemljevid in iskala ta kraj. Po nekaj letih sem bila premeščena na Kob pri Ormožu. Tam sem zaprosila za premestitev v Kungoto, kamor sem prišla leta 1959. Nato sem se upokojila leta 1989.

Gospod Jurij Leitgeb: Najprej sem učil v Selnici dva oziroma tri mesece. Od tam sem bil prestavljen v Veržej, saj je bil na novo ustanovljen vzgojni dom

in so iskali mlade učitelje. Spomnim se, da sem bil nekega jutra v Selnici v službi in pride do mene ravnatelj ter mi naroči, da moram takoj v Maribor na okrožje. Niso mi povedali zakaj. Vem, da je lilo kot iz škafe in jaz takoj na kolo kar v dežju in v Maribor na okrožje. Tam so mi naročili, da moram v Veržej. Tega nisem želel, saj mi je bila všeč služba v Selnici, v Mariboru sem pa tudi igral rokomet. Ampak so mi dali dekret in sem moral iti. V Kungoto sem prišel leta 1959. Leta 1975 sem postal ravnatelj in se leta 1990 upokojil.

Katere predmete ste učili?

Ga. Ivanka: Učila sem zemljepis, glasbo in zgodovino. Včasih si moral sprejeti tudi predmet, za katerega nisi bil kvalificiran.

G. Jurij: V Selnici in v Veržaju sem moral učiti vse. V Kungoti sem nato učil fiziko, kemijo in telovadbo.

Ste bili kot učitelj strogi?

Ga. Ivanka: Ne, ni bilo treba. To so bili tako poslušni in zlati otroci. Ni bilo potrebne nobene kazni.

G. Jurij: Kakor kdaj. V Veržaju, kjer je bil vzgojni dom (po domače povedano popoljševalnica), smo morali biti strožji. ■

Bralni maraton

Mentorica Mateja Vdovič

Zveza prijateljev mladine Maribor je v okviru tedna otroka v ponedeljek, 3. 10., na Trgu svobode organizirala jubilejni, že 20. bralni maraton pod sloganom **Skupaj se imamo dobro**. Sodelovalo je 46 maratoncev s 17 osnovnih šol. Sofia Hameršak in Julija Kašman, tretješolki iz Sp. Kungote, sta sodelovali kot najmlajši maratonki. Pogumno sta stopili na oder in s pesmijo polepšali dan poslušalcem. ■

Druženje s konji

Tjaša Špindler

Teden otroka je z izjemno prijetnim vremenom pripomogel k še boljši izvedbi dnevov dejavnosti.

V sklopu projekta Druženje s konji za zdrav življenjski slog ranljivih skupin so otroci vseh treh lokacij OŠ Kungota (2., 3. in 4. razred Zg. in Sp. Kungota ter celotna POŠ Svečina) obiskali Konjeniški Klub Karlo. Na posestvu na Meljskem hribu, ki ima čudovit pogled na mesto Maribor, so jih sprejeli prijazni trenerji jahanja in oskrbniki konjev. Spoznali so vse njihove živali, izvedeli, kaj počnejo čez dan, kaj imajo rade in česa se bojijo. Pomerili so se v konjeniško obarvanem poligonu, me-

tali so podkve in preskakovali ovire. V KK Karlo so jim pripravili tudi ogled krajšega treninga tekmovalnega konja in videli so, kako visoko in daleč se zna odriniti takšen konj. Najboljši del obiska pa so pustili za konec. Vsak, ki je imel željo, je lahko poskusil jahati. Prijazni konjički so otroke ponesli na okrog po pokritem jahališču, otroci pa so jih v zahvalo z veseljem pobožali. Svečinska dekleta so jim prinesla tudi nekaj priboljškov – korenčke, ki jih konji obožujejo. ■

Erasmus+ Promote Your Neighbour

Nataša Satler, koordinatorica projekta

OŠ Kungota je v sklopu projekta Erasmus+ Promote Your Neighbour od 16. do 18. 5. 2022 sodelovala na tretji tridnevni aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja.

V projektu sodelujeta avstrijska Sternschule iz Deutschlandsberga, ki je šola koordinatorica, in partnerska šola, OŠ Kungota. Tretje tridnevne aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja se je s Sternschule udeležilo 6 učencev in 3 učitelji spremljevalci, z OŠ Kungota pa 6 učenek osmih razredov in 3 učiteljice spremljevalke.

bljanja se je s Sternschule udeležilo 6 učencev in 3 učitelji spremljevalci, z OŠ Kungota pa 6 učenek osmih razredov in 3 učiteljice spremljevalke.

Prvi dan tridnevne aktivnosti smo si po uvodni delavnici v šoli ogledali Wolfgangkirche, grad Hollenegg, ki je še danes poletna rezidenca princev iz Liechtensteina, in igrali golf v Golfclub Schloss Frauenthal. Učenci so na terenu fotografirali in snemali. Dan v Avstriji smo zaključili s kosilom v restavraciji Sorgerhof. Polni novih doživetij smo se nato odpeljali nazaj v Slovenijo.

Drugi dan smo se sprehodili skozi mesto Deutschlandsberg in se peš povzpeli do gradu Deutschlandsberg, od koder se razprostira prekrasen pogled na mesto in okoliške kraje. Učenec šole gostiteljice nam je predstavil dron in posnel panoramske fotografije in posnetke, ki jih bomo vključili v promocijski video mesta Deutschlandsberg. Sledil je voden ogled gradu, kjer smo videli bogato muzejsko zbirko iz različnih zgodovinskih obdobij, in kosilo v grajski restavraciji. Nazaj v šolo smo se prav tako opravili peš, le da smo tokrat ubrali drugo pot. V zadnjem delu tega dne so učenci obeh šol pričeli z delom

na promocijskem video posnetku Deutschlandsberga.

Zadnji dan se je začel bolj pustolovsko. Iz Sternschule smo se odpeljali v Bogenparcours Freiland, kjer so se učenci naučili lokostrelstva. Učenci so zelo uživali v tej aktivnosti, po kateri smo imeli na isti lokaciji še kosilo. Sledil je povratak v Sternschule, kjer so učenci obeh šol nadaljevali z delom na promocijskem video posnetku Deutschlandsberga.

Tako je naše prvo leto projekta Erasmus+ Promote Your Neighbour zaključeno. V naslednjem šolskem letu pa se bomo v okviru projekta osredotočili na kulinariko, česar se že veselimo. Učitelji spremljevalci smo zadovoljni opazovali, kako so učenci obeh šol iz dneva v dan v medsebojni komunikaciji postajali bolj sproščeni, tudi njihovo sporazumevanje v angleškem in nemškem jeziku je bilo vsak dan boljše. Učenci so tako poleg znanja tujih jezikov razvijali še socialne spretnosti in usvajali nova znanja pri delu z IKT-tehnologijo. ■

KULTURNO DRUŠTVO JOŽE KERENČIČ

vas vabi na

literarni dogodek za mlade in mlade po srcu

z nami bo

**PRIMOŽ
SUHODOLČAN**

pisatelj **otroških** in **mladinskih uspešnic**

Košarkar naj bo, dogodivščine Petra Nosa, Milo strašilo ...

**v sredo, 9.11.2022, ob 14. uri
v športni dvorani OŠ Kungota**

BERI! BODI KUL!

Oktobrski Erasmus+

Nataša Satler, koordinatorica projekta

Na OŠ Kungota smo v sklopu projekta Erasmus+ pod naslovom Promote your Neighbour organizirali in izvajali že četrto tridnevno aktivnost učenja, poučevanja in usposabljanja, in sicer od 3. do 5. 10. 2022.

Četrte aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja se je z avstrijske šole udeležilo 6 učencev in 2 učitelja spremljevalca, z OŠ Kungota pa 6 učenk (iz 8. a, 8. b in 9. a) in 2 učiteljici spremljevalki.

1. dan

Po sprejemu in zajtrku smo se odpravili k Hiši vseh generacij, kjer smo si pod vodstvom Alenke Šoštarich ogledali nov zeliščni vrt. Seznanila nas je z zelišči in zdravilnimi rastlinami, z njihovo uporabo ter zdravilnimi učinkmi. Učenci so lahko zelišča spoznavali

belarja ter uporabo medu v prehrani. Poskušali smo različne vrste medu in medenjake iz kostanjevega medu.

2. dan

Po sprejemu in zajtrku smo se odpravili v Hišo Denk, kjer nas je sprejel Gregor Vračko, kuharski chef z Michelinovo zvezdico. V svojem natrpanem urniku si je vzel kar nekaj časa in nam predstavil visoko kulinariko ter z učenci v Bistrotu Marco izvedel delavnico. Za vse vključene je to zagotovo bila edinstvena in nepozabna izkušnja. Tam smo si tudi potešili lakoto in se po kosilu odpravi-

tudi s pomočjo vonja. Za pokušino pa nam je gospa Šoštarich pripravila tudi dva različna napitka iz teh rastlin. Obogateni z novimi informacijami smo se v toplem in sončnem vremenu peš odpravili do Arzenškovega hrama, kjer smo imeli kosilo. Dan smo zaključili z obiskom čebelnjaka pri svečinskem gradu, kjer nas je sprejel gospod Branko Krojst in nam podrobno predstavil čebelarstvo in delo če-

li v Športni center Gokop, kjer sta nas sprejela Marko Herman, predsednik Badminton kluba Kungota, in trenerka Vesna Brič, ki nam je predstavila delovanje kluba, dosežke igralcev, pravila igre in pokazala osnovne udarce. Demonstrirala sta igro in nas naučila nekaj osnov. Učenci so nato uživali v igranju. Prijetno utrujeni smo se po tem peš odpravili proti šoli, kjer smo zaključili aktivnosti drugega dne.

3. dan

Tudi zadnji dan smo pričeli na OŠ Kungota, od koder smo se po zajtrku odpravili v Maribor, kjer smo si pod vodstvom učiteljice Karin Blas Hamersak ogledali staro mestno jedro. Pot smo nadaljevali do muzeja stare vinske trte, kjer smo imeli voden ogled. Po kosilu v Ancori smo se s turističnim vlakom Jurček zapeljali še po širšem območju Maribora. S tem se je zaključila naša prva aktivnost v okviru projekta v tem šolskem letu.

Učitelji spremljevalci smo zadovoljni opazovali, kako so učenci obeh šol iz dneva v dan v medsebojni komunikaciji postajali bolj sproščeni; njihovo sporazumevanje je potekalo tako v angleškem kot tudi nemškem jeziku. Učenci so tako poleg znanja tujih jezikov razvijali tudi socialne spretnosti in usvajali nova znanja. ■

Teden otroka – skupaj se imamo dobro

Učiteljice POŠ Spodnja Kungota

V tednu otroka, ki je v letošnjem šolskem letu trajal od 3. do 9. oktobra, smo v verigo dobrega počutja nizali številne dejavnosti, ki so krepile prijateljstvo in povezanost ter nas popeljale številnim prijetnim in zanimivim dogodivščinam naproti.

To je bil šolski teden brez domačih nalog, a kljub temu teden nenavadnega učenja, sproščenosti in zabave.

Ponedeljek se je začel delovno za učence prve triade; imeli so TEHNIŠKI DAN. Na takšen dan se zavijajo rokavi, v roke se vzame orodje in iz različnih odpadnih ter drugih materialov nastanejo novi izdelki. Prvošolci so iskali odgovore na vprašanje: »Zakaj je pomembno, da ločujemo odpadke? Kaj je recikliranje?« Ob iskanju odgovorov so pridobili veliko novih znanj. Potem so iz odpadnega tetrapaka, ki bi sicer pristal v smeteh, naredili uporabno denarnico – drobižnico. Drugošolci so rezali, lepili, sestavljali in se ob koncu dneva pohvalili s štirimi izdelki. Žabec Zamaškožer bo namenjen shranjevanju zamaškov, ki jih prinašajo v šolo. Bralna miška bo ležala po lestvi branjca, medvedki bodo krasili razred v jesenskem času. Največje navdušenje

je bilo na postaji, kjer je bil nastavljen gradni material in so učenci ustvarjali samostojno. Po ustvarjanju so občudovali rakete, pse, muce ... Tretješolci so se odločili, da bodo naredili družabne igre iz odpadnega materiala in se z njimi igrali v prostem času v tednu otroka. Zato so v skupinah pred tehniškim dnevom izbrali igro, naredili načrt za izdelavo in zbirali ustrezen material. Pred izdelavo so se dogovorili za na-

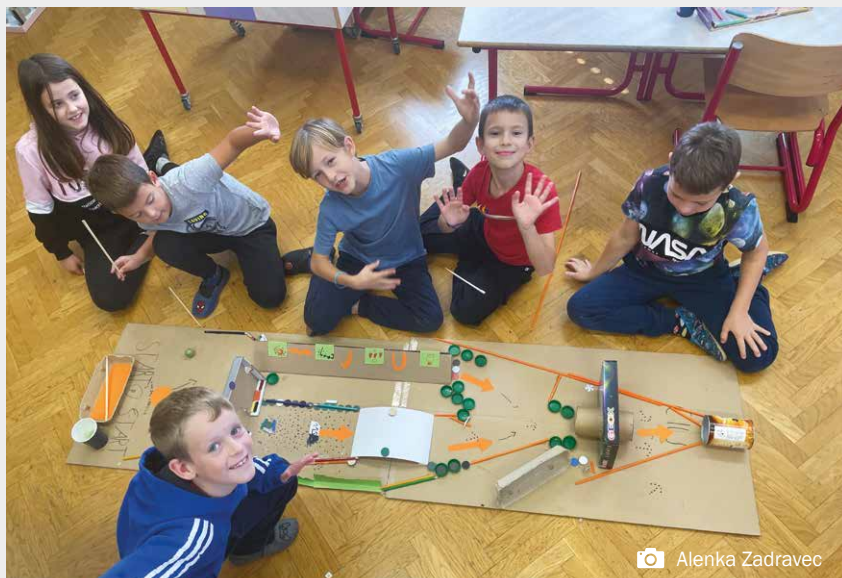
“ Že ob prihodu v center prestolnice so bili navdušeni nad živahnostjo mesta. ”

loge v skupini in vsi so bili delovni in uspešni. Zadnja ura je bila plačilo za opravljeno delo – igra z novimi in čisto njihovimi igrami. Bilo je zabavno.

V lepem jesenskem sredinem jutru so se učenci prvih in petih razredov

z učiteljicami odpravili na pohod. Pod skrbnim očesom in stalni spodbudami petošolcev so prvošolčki uspešno pre-

magali marsikatero dolino, vzpetino in pobočje ter prehodili dobrih 9 km svečinske planinske pohodne poti. Ob tem so se spletale nove prijateljske vezi in v naravi so se imeli nadvse lepo. Učenci 2., 3. in 4. razreda pa so na ta dan potovali z avtobusom na Meljski hrib, kjer so na Konjeniškem klubu Karlo spoznali in doživeli veliko novega. Sprehodili so se po lepo urejenem posestvu s čudovitim pogledom na mesto Maribor in se srečali ne samo z različnimi konji, temveč tudi s kozicami in pujso Pepo. Spoznali so, kako oskrbniki skrbijo za konje, občudovali trening jahanja in se sami preizkusili v jahanju. Druženje je bilo obojestransko poplačano; otroci so dobili prijetno in nenavadno doživetje, konjički pa marsikateri nežen dotik otroške roke, ki jih je gladila po licu. Dan so popestrile igre, zanimivi pogo- vori in gostoljubnost gostiteljev.

V petek so se učenci in učiteljice prve triade zgodaj zjutraj odpeljali v Ljubljano.

Že ob prihodu v center prestolnice so bili navdušeni nad živahnostjo mesta. Nato smo se odpravili do Hiše eksperimentov. V treh nadstropjih je razporejenih več kot 50 različnih eksperimentov. Skozi naloge so se učenci prebijali s pomočjo kustosinj, učiteljic, v pomoč pa so bila tudi navodila. Znanost je zelo zanimiva in zabavna! Čas raziskovanja je hitro minil. Z dogodivščino, povezano z elektriko, so izvedeli veliko zanimivega in z njo tudi zaključili obisk v tej zanimivi hiši. Po sprehodu ob Ljubljani so odprli nahrbtnike in jih olajšali za kakšno dobroto. Pred odhodom so občudovali še Prešernov spomenik, se sprehodili od Tromostovja do starega dela pod gradom, kjer je že čakal avtobus. O zanimivih dogodivščinah v tej edinstveni hiši je na avtobusu že tekla beseda.

V tednu otroka je potekal tradicionalni turnir v igri med dvema ognjema. Sodelovali so učenci od 2. do 5. razreda, ki so bili z žrebom enakomerno po starosti razdeljeni v 5 skupin. Igra je potekala po sistemu dvojne izločitve, kar pomeni, da vsaka ekipa odigra vsaj dve tekmi. Vsak dan v sončnem tednu otroka je že med kosilom med učenci rastla nervoza. Kdaj bomo začeli in kateri igrajo danes, sta bili samo dve od najpogostejših vprašanj, ki so se pojavlja-

la v mladih igralcih. Ko so se naposled le vsi najedli, so se zbrali na zunanjem igrišču. V ponedeljek, torek in sredo so odigrali po dve tekmi, v petek pa eno. Finalno tekmo so odigrali v ponedeljek, teden dni po pričetku turnirja. Učenci, ki v igri niso sodelovali, so navijali za svoje prijatelje. Tekme so bile večinoma zelo napete, učenci so se izkazali z upoštevanjem fair-playa. Ob koncu

prehodni pokal, najboljše tri ekipe pa so se za nagrado tudi posladkale. Na koncu so prejeli čestitke vsi sodelujoči.

V petek smo izvedli svečan sprejem prvošolcev v šolsko skupnost. Vsi učenci OŠ Sp. Kungota so jim zapeli šolsko himno, predstavniki šolske skupnosti pa so jih seznanili s šolskimi pravili, jim dodelili izkaznice in listine. Prvošolčki

“ V tednu otroka smo namenili pozornost tudi dobrodelnosti. Škatla z napisom Pomagajmo zavrženim živalim se je pridno polnila. Učenci so vanjo skrbno odlagali vse tisto, kar bo živalim, ki trenutno bivajo v mariborskem zavetišču, pripomoglo... ”

tedna so dobili ekipo, ki je zasedla tretje mesto – to so bili 'rdeči', ki jih je vodil kapetan (petošolec) Matic Brence. V ponedeljek je sledil težko pričakovani finale, kjer so se pomerili 'modri' in 'zeleni'. Po dolgi izmenjavi žoge in mnogih uspešnih metih so naposled dobili ekipo, ki je zasedla drugo mesto – 'modri' s kapetanko Laro Žel in ekipo, ki je postala zmagovalka jesenskega turnirja – 'zeleni' s kapetanom Nejcem Kosičem. Zmagovalci turnirja so prejeli

so s svojim podpisom uradno postali člani šolske skupnosti.

V tednu otroka smo namenili pozornost tudi dobrodelnosti. Škatla z napisom Pomagajmo zavrženim živalim se je pridno polnila. Učenci so vanjo skrbno odlagali vse tisto, kar bo živalim, ki trenutno bivajo v mariborskem zavetišču, pripomoglo, da si bodo lajšali dolge prihajajoče jesenske dni. Vse zbrano so predstavniki šolske skupnosti s šolskim kombijem odpeljali v azil. Tyson,

Bobi, Reksi, Maca so jih v zavetišču že nestrpno pričakovali. Svoje krepeljce in smrkce so pritiskali ob ograje, z navdušenim laježem in mijavkanjem so ves čas obiska sporočali, kako so veseli in kako zelo bi si želeli, da kakšnega od njih odpeljejo s seboj. Najbolj pa so učenci uživali in se "nacartljali" v prostoru z mucami. Oskrbniki so obljubili, da v zavetišče pripeljejo svoje starše. Kdo ve, morda pa kakšen izgubljen, najden ali zavržen kosmatinec le najde prijazno družino in nov dom.

Prve pikapolonice, ki so jih učenci skupaj s starši pričeli izdelovati v začetku tedna otroka, že krasijo naše šolske prostore. Želimo pa si, da bi jih do konca meseca oktobra v naših prostorih bilo še več. Tako nam bodo pomagale poskrbeti, da bo pod našo šolsko streho sreče res v izobilju.

Tako smo srečni in zadovoljni končali teden otroka. Bil je razigran in uživali smo vsak dan posebej. Tako prijetna razpoloženja nesemo naprej skozi šolsko leto. ■

Prispevke je zbrala
Mateja Vdovič

Polona Hrastnik

Volitve 2022

Slovenska demokratska stranka OO SDS Kungota

Slovenski demokrati se zavedamo, da je dolgoročni in skrbno načrtovan razvoj občine tisto, kar bo občanom omogočilo živeti temeljne človeške vrednote, kot so svoboda, dostojanstvo, solidarnost, domoljubje ter pozitiven odnos do okolja. Vemo tudi, da razvoj občine ne pomeni samo statističnih ciljev in ga ni mogoče zožiti na samo eno razsežnost, zato si v OO SDS Kungota prizadevamo in podpiramo tak razvoj, ki deluje dolgoročno in gradi prihodnost. Ne glede na to, kje v političnem prostoru smo (v koaliciji ali opoziciji), vedno podpiramo odločitve, ki bodo omogočale kvaliteto življenje naših občanov (sedaj in v prihodnosti) ter si prizadevamo:

- podpirati investicije, ki bodo pripomogle k temu, da bodo imeli občani dobro vzdrževane ter asfaltirane ceste do svojih domov,

- za podporo investicijam za ureditev vaških središč in druge infrastrukture, kar bo omogočalo razvoj turizma v občini,
- za podpiranje investicij za ureditev kanalizacij vsaj v najbolj strnjenih naseljih, ki bodo dolgoročno pomagale ohranjati naše okolje,
- pomagati oblikovati in potrditi investicije, s katerimi bomo dolgoročno poskrbeli za starejše občane, da bi starost aktivno in čim dlje preživljali v domači občini.

V mandatu 2022–2026 pa si bomo še posebej prizadevali:

- z ustrezno ureditvijo sprememb najvišjega občinskega akta (statuta) vrniti smisel in pomen ožjih delov občine, saj vaše skupnosti

SDS

postajajo vse bolj obstranska, a zakonsko nujna stvar, ki v praksi ne deluje;

- dokončno in čim prej urediti vse bolj perečo problematiko zbirnega centra za odlaganje smeti, kajti trenutni način delovanja občini res ne more biti v ponos;
- vzpodbujati ter pospešiti pristop k sistemsko usmerjenemu reševanju ter ureditvi pravno-zemljiških zadev (na primer odmere občinskih cest), ki se večinoma rešujejo priložnostno in veliko prepočasi.

Z veliko mero odgovornosti, vztrajnosti, v sodelovanju in razumevanju različnosti gradimo za vas! ■

Varnost skozi predor

Peter Breznik

Drage sokrajanke, dragi sokrajani, v tokratnem prispevku bi se želel dotakniti vožnje in pravičnega ukrepanja, predvsem ko nastanejo izredne razmere v predoru.

Poznamo enocevne in dvocevne predore. **Enocevni predori (predori z nasprotnim prometom):** Smerni vozišči sta ločeni z ločilno neprekinjeno črto. Navadno je v teh predorih najvišja dovoljena hitrost 80 km/h. Možnost za prometno nesrečo je večja, a je mogoča evakuacija z obračanjem vozil.

Dvocevni predori (predori brez nasprotnega prometa): Smerni vozišči sta speljani vsaka skozi svojo predorsko cev. Takšni predori so predvsem na avtocestah. Navadno je v teh predorih najvišja dovoljena hitrost 100 km/h. Možnost za prometno nesrečo je manjša, a je evakuacija z vozili skoraj nemogoča, saj se prometna pasova hitro napolnita.

Na kaj moramo biti pozorni pred predorom?

Preden zapeljemo v predor, bodimo pozorni na postavljeno prometno signalizacijo.

- Seznanimo se z dolžino predora, omejitvami (predvsem hitrost vožnje) in morebitnimi nevarnostmi.
- Prižgemo zasenčene žaromete, če pri dnevnih svetilkah na našem vozilu zadnje pozicijske svetilke ne svetijo. Ponoči uporabljamo zasenčene žaromete. Dolgi žarometov ni dovoljeno uporabljati.
- Snamemo sončna očala.
- Zapremo zunanji dovod zraka, s tem se prezračevanje potniške kabine preklopi na notranje kroženje zraka. Ker pa se pri tem stekla v potniški kabini lahko orosijo, kar je izraziteje med vožnjo v daljših predorih, je priporočljivo vklopiti klimatsko napravo.

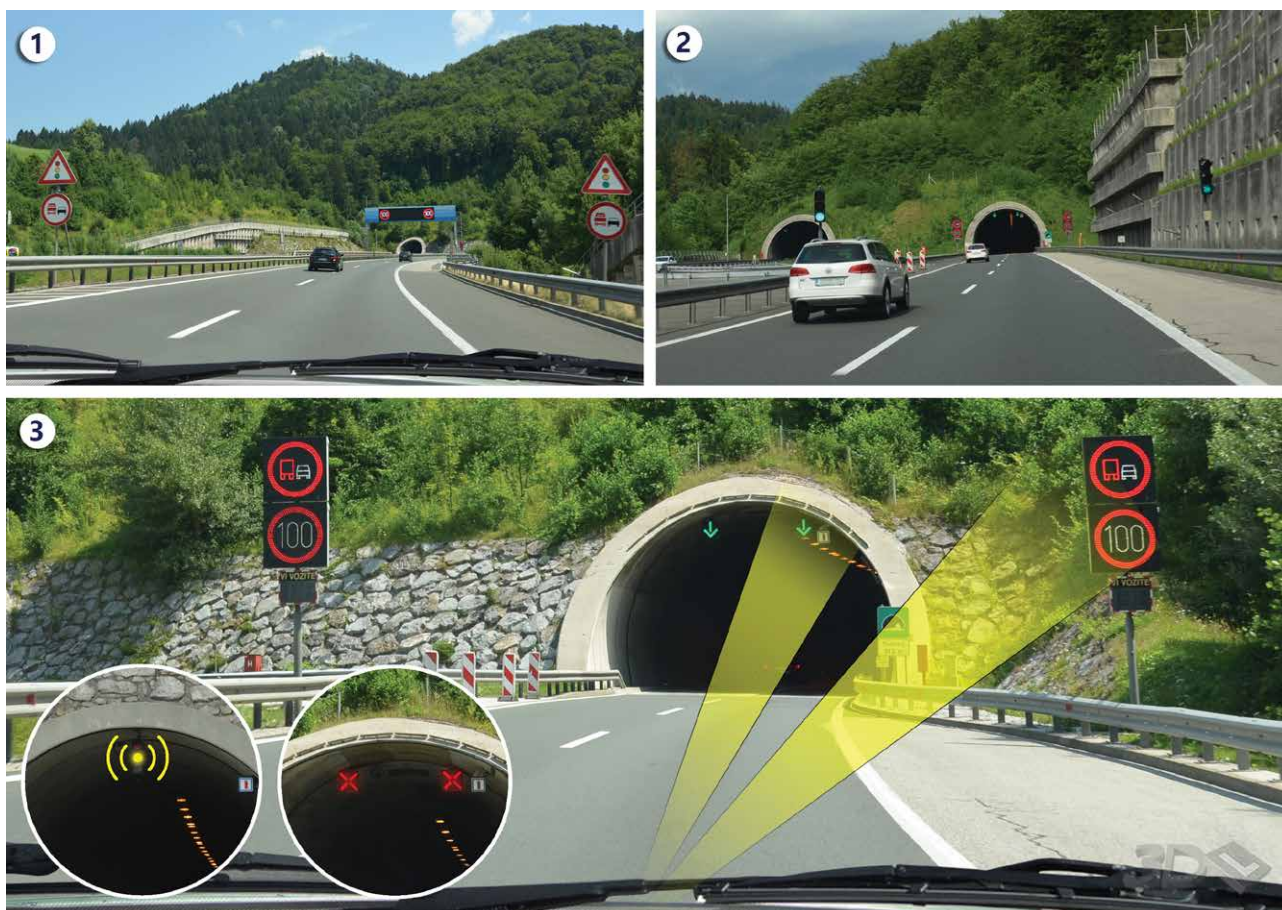
Približevanje predoru je posredno napovedano z nekaterimi prometnimi znaki (fiksni in spremenljivimi – sliki 1, 2), z dopolnilnimi tablamami ali brez njih. To so praviloma naslednji prometni znaki:

- najmanjša razdalja med vozili;
- svetlobni prometni znaki (semaforji);
- prepovedano prehitevanje za tovorna vozila in
- omejitev hitrosti.

Bodimo pozorni na znake s spremenljivo vsebino, ki nam določajo najvišjo hitrost, prepoved prehitevanja ... in na semaforje na začetku predora (slika 3) in jih dosledno upoštevajmo.

Če gori na svetlobnem prometnem znaku (semaforju)

- **zelena luč**, pomeni, da je predor odprt – prometne razmere so stabilne;

- **rumena utripajoča luč**, pomeni, da veljajo v predoru posebni pogoji vožnje zaradi vzdrževalnih in gradbenih del, pokvarjenega vozila ... Povečamo pozornost, dosledno upoštevamo vso prometno signalizacijo s poudarkom na ustrezni (omejeni, prilagojeni) hitrosti vožnje in povečanju varnostne razdalje;
- **rdeča luč v obliki kroga ali črke X**, pomeni, da je predor **ZAPRT ZA VES PROMET**. Takoj vklopimo varnostne utripalke, postopno ustavimo (ne preblizu vozila pred seboj) na skrajni levi oz. desni strani vozišča in **vzpostavimo reševalni pas**, saj lahko predvidemo prihod intervencijskih vozil.

POZOR, IZJEMNO POMEMBNO!
V nobenem primeru pri rdeči luči ne zapeljemo v predor!

Izredni dogodki v predoru

Okvara avtomobila – ustavitev v odstavni niši (slika 1)

Če se nam v predoru pokvari avtomobil (tudi če se na armaturni plošči prižge rdeča opozorilna svetilka o delovanju motorja) oz. v primeru prometne nesreče:

- **Takoj** vklopimo varnostne utripalke in postopno zmanjšujemo hitrost vožnje.
- Vozilo pomaknemo v odstavno nišo in to:
 - čim **bolj v desno**, čim bližje **robniku/zidu**;
 - če se le da, čim **bolj na začetek odstavne niše**.
- Luči (vsaj pozicijske) pustimo prižgane.
- Ugasnemo motor. **Ključ (klasičen) moramo pustiti v ključavnici za**

zagon motorja, elektronski (brezstični) pa na vidnem mestu.

- Oblečemo **odsevni telovnik** in previdno izstopimo iz vozila.
- Pokličemo pomoč preko **telefona za klic v sili SOS (ne preko mobilnega telefona)**. Priporoča se, da na pomoč počakamo v vozilu.
- V primeru prometne nesreče, če je treba, nudimo prvo pomoč ponesrečenim.

Okvara avtomobila – ustavitev na vozišču (slika 2)

Avto umaknemo na skrajni desni rob smernega vozišča in ravnamo podobno kot v prejšnjem primeru, s tem da previdno in na ustrezni razdalji postavimo varnostni trikotnik.

Zavedajmo se, da je ta situacija izrazito nevarna, saj smo ovira neposredno na vozišču. Čim prej

pokličemo pomoč s telefona za klic v sili SOS in na to vsi nemudoma previdno zapustimo predor po označeni evakuacijski poti.

Požar na našem vozilu

Če gre za manjši požar na našem vozilu (slika 3), takoj vklopimo varnostne utripalke in poskušamo zapeljati iz predora.

Če to ni mogoče, takoj zapeljemo ob desni rob vozišča oz. v odstavno nišo, če je v bližini, in ugasnimo motor. **Ključ (klasičen) moramo pustiti v ključavnici za zagon motorja, elektronski (brezstični) pa na vidnem mestu.** Z oblečenim odsevnim telovnikom takoj zapustimo vozilo in pokličemo pomoč preko telefona za klic v sili SOS. Manjši požar skušamo pogasiti s svojim gasilnim aparatom ali aparatom, nameščenim v predoru.

Če je požar večji, ga NIKOLI ne gasimo sami. Takoj poiščimo telefon za klic v sili SOS, kjer sta nameščeni modra in rdeča tipka. Pritisnemo na **rdečo tipko Požar** in nemudoma zapustimo predor po označeni evakuacijski poti, in sicer v smeri uvoza v predor. **Rešimo sebe – ne vozila!** V tem primeru operator v nadzornem centru predor takoj zapre za promet, kar pomeni, da se vsi semaforji preklopijo na rdečo luč. **Vsa vozila V in PRED predorom morajo USTAVITI in to tako, da vzpostavijo reševalni pas.**

Če za gašenje uporabimo v predoru nameščen gasilni aparat (slika 4 in 5), bomo z dvigom aparata sprožili varnostni sistem, ki takoj zapre predor za ves promet (rdeča luč na vseh semaforjih) in neposredno obvesti nadzorni center DARS. Isto nalogo ima tudi rdeča tipka POŽAR, ki jo pritisnemo, če gre za večji požar, ki ga sami ne moremo pogasiti. Na modro tipko KLIC V SILI pritisnemo v primeru okvare vozila.

Prometni znak izhod v sili (slika 6). Zaradi morebitne evakuacije ob izrednem dogodku spremljajmo razdaljo na prometnem znaku izhod v sili (od vhoda v predor oz. izhoda iz njega) ter opazujemo, kje so odstavne niše, izhodi v sili oz. evakuacijske poti (prečne povezave) ...

IZJEMNO POMEMBNO!

- **Ogenj in predvsem dim sta v predoru smrtno nevarna.**
- **POZOR!** Evakuiramo se vedno v smeri uvoza v predor, nikoli naprej, v smeri vožnje, ker se zaradi izvedbe sistema prežračevanja v tej smeri giba dim!
- **POZOR!** Ključ (klasičen) moramo pustiti v ključavnici za zagon motorja, elektronski (brezstični) pa na vidnem mestu. Le tako reševalcem zagotovimo, da lahko v nujnem primeru zaženejo motor in premaknejo naše vozilo.
- Ko pri prometnih nesrečah v predorih zagori kakšno vozilo, obstaja velika nevarnost, da se požar zelo hitro razširi na druga vozila, in sicer zaradi večjega števila vozil na majhni površini. ■

In česa v predoru ne smemo početi?

V predoru so prepovedana ravnanja, ki lahko vodijo v hude prometne nesreče, in sicer: obračanje, ustavitev in parkiranje, ustavitev pred izvozom iz predora zaradi toče (to je pri nas kar pogosto ravnanje voznikov in je izjemno nevarno in neodgovorno) ter vzvratna vožnja.

Želim vam veliko prijetnih in varno prevoženih poti.

Se spomnite?

Leto 1970.

Leto 1925.

MAJHNE STOPINJE

**Ne pozabi na tiste majhne stopinje,
pred leti si puščal jih za seboj.
Kadar v srcu se zdi ti pretesno,
poglej kdaj nazaj in si raje zapoj.**

**Majhen otrok se skriva v tebi,
igrivo še zmeraj gleda na svet.
Skušaš ga skriti globoko v sebi,
v odraslem svetu postavljaš svoj red.**

**Sama pravila in navodila,
kaj lahko in kaj se ne sme ...
Vsaka leva stran ima svojo desno,
življenja ne smeš jemati preresno.**